

- ◆ 50 LET EIPF
- ◆ ZGREŠENA EKONOMSKA POLITIKA
JE POGLOBILA KRIZO
Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak
- ◆ O DINAMIKI CEN ELEKTRIČNE
ENERGIJE
France Križanič, Žan Oplotnik
- ◆ STATISTIČNA PRILOGA

EIPF

GOSPODARSKA GIBANJA

454

Ljubljana, januar 2013

UREDNIŠKI ODBOR:

Meta Ahtik, Pravna fakulteta UL, Ljubljana;

Wilfried Altzinger, Wirtschaftsuniversität, Wien, Avstria;

Jani Bekő, Univerza v Mariboru, Maribor;

Velimir Bole, EIPF, Ljubljana;

Enrico Colombatto, Universitá di Torino, Italija;

France Križanič, EIPF, Ljubljana;

Jože Mencinger, EIPF, Ljubljana – urednik;

Žan Oplotnik, Univerza v Mariboru, Maribor;

Steve Pejovich, University of Texas, ZDA;

Franjo Štiblar, EIPF, Ljubljana;

GOSPODARSKA GIBANJA objavlja rezultate raziskovanj EIPF o tekočih gospodarskih dogajanjih. Prva številka je izšla junija 1971, od novembra istega leta pa izhajajo redno vsak mesec (z eno dvojno številko v letu). Do novembra 1974 so objavljala rezultate raziskovanj EIPF za Jugoslavijo in so bila pisana v srbohrvaščini. Od novembra 1974 do oktobra 1991, ko so prenehala izhajati, so rezultate raziskovanj za Jugoslavijo objavljala PRIVREDNA KRETANJA JUGOSLAVIJE, GOSPODARSKA GIBANJA pa so se omejevala na Slovenijo. Publikacijo od 2009 sofinancira Javna agencija za knjigo RS.

Pogoji naročila: Naročilo začenja z dogovorno določenim mesecem, naslednja leta se samodejno podaljšuje, konča pa z decembrom tistega leta, v katerem je bilo pisno odpovedano.

© 2013 EIPF, Ekonomski institut d.o.o., Ljubljana, p.p.1722, Prešernova 21,

Tel: (01) 2521688, 2518776, 2518704; Fax: (01) 4256870;

Elektronska pošta: INFO@EIPF.SI,

Domača stran: WWW.EIPF.SI

ISSN številka: 0351-0360

Zaščita vključuje vsako reproduciranje, kopiranje, mikrofilmanje, ne glede na tehniko, celote in posameznih delov.

Tiskala tiskarna CICERO v 400 izvodih.

Oblikovanje in priprava za tisk: Rogač RMV, d.o.o.

KAZALO

5

PETDESET LET EIPF	6
--------------------------	----------

ZGREŠENA EKONOMSKA POLITIKA JE POGLOBILA KRIZO	7
---	----------

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

1. Pričakovano trošenje se rahlo izboljšuje	11
2. Padec vrednosti in poslabšanje pogojev blagovne menjave	14
3. Zimska otoplitev gospodarske klime	16
4. Industrijska proizvodnja nekoliko nižja	18
5. Upad gradbeništva se še nadaljuje, navzdol tudi turistično povpraševanje	18
6. Brezposelnost močno narasla	19
7. Trošarine so lani povečale rast cen skoraj za tretjino	21
8. Plače trendno ponovno navzdol	22
9. Krediti in depoziti konec leta še hitreje navzdol, tudi v evro območju	23
10. Nadaljnja hitra rast presežka tekoče bilance odraža poglobljeno recesijo v Sloveniji	25

O DINAMIKI CEN ELEKTRIČNE ENERGIJE	27
---	-----------

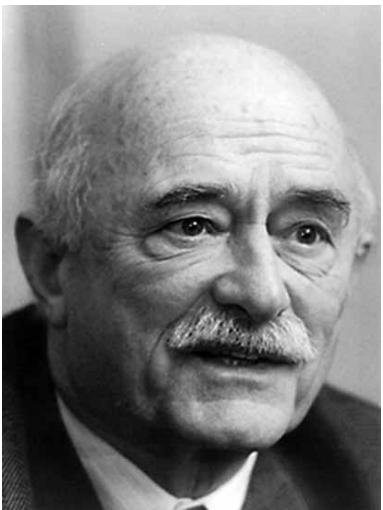
France Križanič, Žan Oplotnik

1. Uvod	29
2. Dinamika cen električne energije in Prebisch-Singerjeva hipoteza	30
3. Cene električne energije in gospodarska rast – ocena po Engelovem zakonu	34
4. Metodologija	37
5. Literatura	38

STATISTIČNA PRILOGA	40
----------------------------	-----------

PETDESET LET EIPF

6

Akademik prof. dr. Aleksander Bajt,
ustanovitelj inštituta (1921-2000)

spremljal krizna gibanja, spremembe v gospodarskem sistemu in ukrepe ekonomske politike v nekdanji Jugoslaviji. Velik vpliv je imel na gospodarsko osamosvajanje Slovenije in na oblikovanje njenega gospodarskega sistema in politike, predvsem denarne. Bil je nosilec tega, kar se imenuje gradualizem. Po osamosvojitvi so se analize s področja nekdanje države preusmerile na slovensko gospodarstvo in na države EU ter evro območja; zadnja leta pa tudi na države jugo-vzhodne Evrope. Istočasno pa se inštitut vse bolj ukvarja z raziskavami za posamezne gospodarske družbe. Vpliv EIPF na ekonomsko politiko Slovenije se je začel zmanjševati po letu 2005, ko je Slovenija opustila gradualizem, krenila v drugačno ekonomsko politiko in v štirih letih malone uničila, kar ji je uspelo ustvariti dotlej.

Ekonomske analize EIPF – pa naj gre za raziskave s področja nacionalnega, evropskega ali svetovnega gospodarstva ali za raziskave za posamezne gospodarske družbe, ostajajo empirične; vse ugotovitve temeljijo na izračunih in uporabi raznolikih sodobnih ekonometričnih in matematično-statističnih metod. Kaj je »levo« in kaj je »desno«, ga pri tem ne zanima.

EIPF ima petdeset let; začetek njegovega raziskovalnega dela sega v leto 1963. Takrat ga je kot interni inštitut Pravne fakultete Univerze v Ljubljani ustanovil prof. dr. Aleksander Bajt. Usmeril ga je v makroekonomske raziskave, ocenjevanje tekočih in napovedovanje prihodnjih gospodarskih gibanj. Gre za čas, v katerem je bilo empirično raziskovanje vezano na prepisovanje številk iz Briggsovih logaritmov in računske mlinčke, kar so postopoma zamenjevali veliki računalniki z luknjanimi karticami in pisanje lastnih statističnih paketov. V letu 1971 se je EIPF pravno osamosvojil; od takrat izdaja publikacijo GOSPODARSKA GIBANJA.

Tako kot njegov ustanovitelj je bil tudi EIPF cenjen kot neodvisen inštitut, ki ga ne zanima, kaj misli vsakokratna oblast; vedno je kritično

ZGREŠENA EKONOMSKA POLITIKA JE POGLOBILA KRIZO

Velimir Bole, Jože Mencinger, Franjo Štiblar, Robert Volčjak

Namesto izboljšanja se je dinamika ključnih komponent končnega trošenja, ki so po začetku krize omogočale vsaj piškavo rast domačega produkta, lani poslabšala. Izvoz je zaostal za dinamiko v evro območju, za evro območjem je začelo zaostajati trošenje prebivalstva, ki je do konca 2011 prehitevalo ustrezno trošenje v evro območju, trošenje države, ki je začelo zaostajati že v 2011, je lani zaostalo še bolj, pri investicijah se je relativno zaostajanje stabiliziralo. Poslabšanja je zakrivila predvsem nepremišljena politika »varčevanja« in ukvarjanje oblasti s kratkoročno irrelevantnimi problemi. Januarja se je pričakovan trošenje nekoliko okrepilo, a pričakovan izvoz ostaja pod povprečjem, druge sestavine pa blizu povprečij zadnjih let, vendar precej pod povprečji pred začetkom krize.

V novembru je izvoz medletno stagniral, uvoz pa padel; ustvarjen presežek je še skrčil lanskoletni blagovni pramanjkljaj. Pogoji menjave so bili konec 2012 slabši kot leto prej, v celotni EU27 pa so se izboljšali. Gospodarska klima se je decembra nekoliko popravila; na izboljšanje je vplivalo zvišanje zaupanja v vseh opazovanih dejavnostih. V predelovalni dejavnosti sta se zvišala pričakovan izvoz in zaposlovanje, storitvene dejavnosti so dočakale porast optimizma, ki pa močno zaostaja za dolgoletnim povprečjem, zaupanje v gradbeništvu se je popravilo, a na prepologljenih kapacitetah, popravilo se je tudi v trgovini, ki jo prav tako tare zmanjšano povpraševanje. Tudi v celotni EU se je gospodarska klima malo popravila.

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi in v tekoči dinamiki zmanjšala. Podobne so tudi težave v EU in evro območju; med državami, za katere imamo podatke, je industrijska produkcija zrasla v sedmih, padla pa v štirinajstih. Vrednost gradbenih del je bila novembra višja kot v oktobru, a za dobro petino nižja kot leto prej. Število turističnih prenočitev se je zmanjševalo tako kratkoročno kot dolgoročno; upadu domačega turizma se je pridružil še upad tujega. Med transportnimi panogami je novembra v primerjavi z letom prej šlo bolje javnemu cestnemu prevozu, slabo zračnemu, zelo slabo pa pomorskemu.

Stanje na trgu dela se je močno poslabšalo; število aktivnih, delovno aktivnih in zaposlenih se zmanjšuje. Konec leta se je število iskalcev zaposlitve hitro dvignilo na več kot 118 tisoč; na novo se je prijavilo dvakrat več iskalcev dela, kot jih je odšlo z zavodov; od tistih, ki so odšli, pa si jih je le dobra polovica zaposlila ali samozaposlila.

Življenjski stroški so decembra padli: cene storitev so ostale nespremenjene, blago se je, predvsem zaradi popustov, pocenilo; velikih razlik v dinamiki med Slovenijo in evro območjem, ki jih kaže harmoniziran indeks življenjskih stroškov, ni. Višja bolj dolgoročna rast drobnoprodajnih cen je v Sloveniji posledica povečevanja trošarin. Cene industrijskih proizvajalcev so se decembra zmanjšale, na različnih trgih precej podobno. Med 15. decembrom in 15. januarjem so se surovine, predvsem kmetijske, pocenile, nafta in kovine pa so se podražile. Povprečne plače so novembra močno porasle, a manj od normalnega sezonskega povečanja, zato so se medletno in impulzno znižale. Gre za rezultat zmanjšanja števila delovnih ur in plač na delovno uro; novembrsko povečanje v primerjavi z oktobrom ter medletni in trendni padec so bili precej enakomerno razpršeni po sektorjih gospodarstva.

8

Novih podatkov o javnofinančnih gibanjih ni. Krediti in depoziti so se konec leta začeli še hitreje krčiti; decembrski padec je bil večji od sezonskega. Krčijo se tako krediti prebivalstvu kot podjetjem; slednji hitreje. Podobno je, zaradi zaostritve kapitalskih zahtev, stanje tudi v evro območju; tam so krediti zdaj za šest, v Sloveniji pa za osem odstotkov nižji kot na začetku krize. Depoziti podjetij in prebivalstva se zmanjšujejo precej počasneje kot krediti, saj pritok posojilnih skladov prek pozitivnega salda menjave s tujino in plačevanja države delno zmanjšuje posledice padajoče dinamike kreditov na depozite. Obrestne mere ECB se niso spremenile, tudi posojilne obrestne mere so ostale malone nespremenjene.

Poglobljena recesija povečuje presežek plačilne bilance, ki se je v enajstih mesecih približala trem odstotkom BDP; gre za rezultat zelo majhnega primanjkljaja na računu blaga, večjega presežka na računu storitev, nespremenjenega primanjkljaja na računu dohodkov in primanjkljaja (lani presežka) na računu tekočih transferov. Največja sprememba na saldu finančnega računa je, v primerjavi z lanskim letom, pri naložbah v vrednostne papirje, ki je bil malone izravnан, in manjši odliv kapitala prek računa ostalih naložb. Bruto zunanj dolg je konec oktobra 2012 dosegel skoraj 41 milijard evrov, neto dolg pa 14 milijard; delež javnega dolga je že 47 odstotkov skupnega dolga do tujine.

MISTAKEN ECONOMIC POLICY INTENSIFIED THE CRISIS

Instead of improvement, the dynamics of key components of final demand which had enabled weak growth of GDP in 2011, worsened in 2012. Exports lagged behind dynamics in the euro zone, private expenditures which had been faster in 2011, began lagging as well, government spending lagged even more. Staying behind stabilized in investments. Mistaken “austerity” measures and dealing with, for the short run, irrelevant issues can be blamed. In January, expected demand strengthened slightly. However, expected exports remained below average while other components of final demand were close to the averages in recent years but far behind averages before the crisis.

In November, exports stagnated if compared to previous year, imports decreased; resulting trade surplus contributed to the decrease of yearly trade deficit. Terms of trade at the end of 2012 worsened considerably if compared to previous year while terms of trade improved in EU27. Business climate picked up slightly in December; enhancement was a result of increased confidence in nearly all observed sectors. Expected exports and employment increased in manufacturing. Optimism reappeared in services though it lagged considerably behind long run average, confidence in construction increased but on the level half of pre-crisis capacities. Expectations in retail trade, badly affected by lack of demand, improved slightly. In EU27, general economic climate improved somewhat as well.

Industrial production lowered both in a year to year comparison and measured by short run impulse trend. The situation in EU27 and in euro zone is similar. Among the countries for which data are available, industrial production increased in seven and decreased in fourteen. The value of construction works was in November higher than in October, but at the level one fifth lower than a year ago. Tourists’ overnights decreased both in the short and in the long run; the fall in foreign tourism joined domestic tourism. Among transport branches, public road transportation improved, activity in other branches worsened, particularly in maritime transportation. The situation in the labor market worsened considerably in December; number of jobseeker increased to 118 thousands; the number of newcomers being twice the number of those leaving employment offices, and only half of them got employed or self-employed.

In December, costs of living dropped; prices of services remained unaltered, prices of goods lowered due to sales. Harmonized index of costs of living exposed similarities between

Slovenia and euro zone. Higher longer run dynamics in Slovenia was instigated by excise taxes. Industrial producers' prices in December dwindled; there were only small differences in different markets. In a month between December 15th and January 15th, world raw material prices, particularly for agricultural goods, decreased while prices of metals and oil prices increased. Average wages increased considerably in November compared to October. However, the increases were lower than normal seasonal increases; thus, wages continued to decrease both in the long and in the short run. The decline is a consequence of lower wage per hour and lower number of working hours. The increases in November compared to October, and the decreases in the yearly and impulse dynamics were more or less equally spread over all sectors.

10

There are no new data on public revenues. Credits and deposits began to decline faster and faster; the drop in December was stronger than seasonal. This holds both for credits to households and for credits to non-financial companies. The situation in the euro zone is, due to increased capital/assets ratio requirements, very similar; credits in euro zone are 6, in Slovenia 8 percent lower than they were in the beginning of the crisis. The deposits decreased less as current account surpluses enable the shrinkage of deposits being slower than the shrinkage of credits. Interest rates of ECB have not altered, retail interest rates for credits have not changed much.

Recession increased current account surplus reaching close to 3 percent of GDP. The improvement in the balance of payment is due to smaller trade account deficit, larger services account surplus, unaltered income account deficit, and considerable deficit on the account of current transfers. The largest changes in the financial account are practically zero portfolio investments balance and lower outflow of capital through other investments. At the end of October, gross foreign debt reached 41 billion €, and net foreign debt 14 billion €; the share of public sector amounted to 47 percent of total foreign debt.

AGREGATNO POVPRASEVANJE IN PRIČAKOVANJA

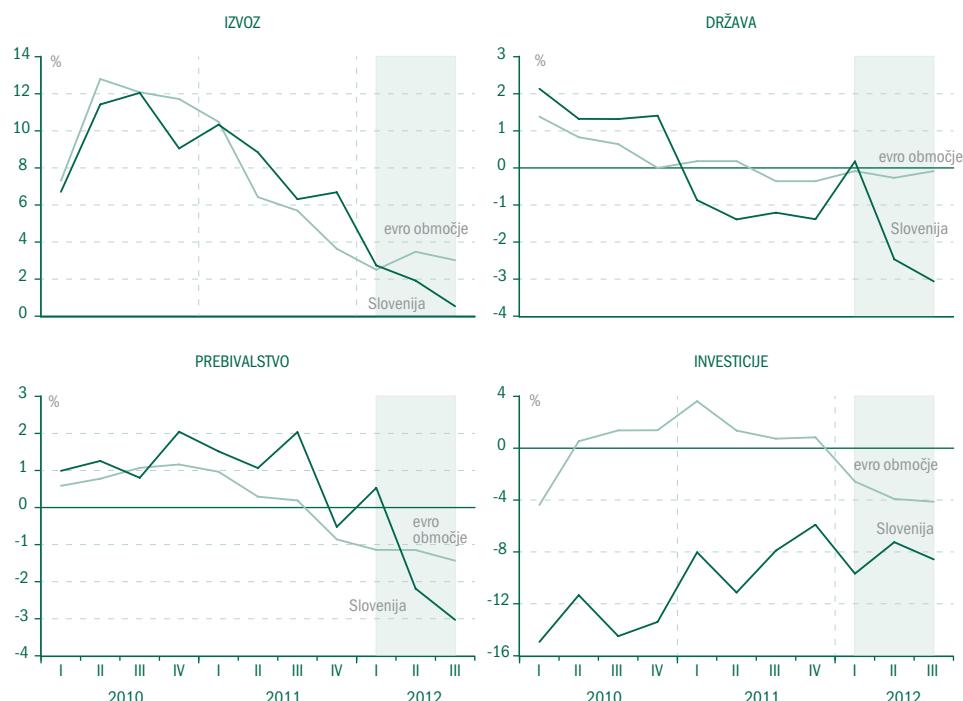
1. Pričakovano trošenje se rahlo izboljšuje

Končno domače trošenje je oktobra poraslo za 4.9%. Njegova bolj dolgoročna dinamika se je oktobra sicer izboljšala, vendar je, navkljub opaznemu tekočemu povečanju, ostala še naprej negativna. Bolj dolgoročna dinamika domačega trošenja ostaja tako negativna že sedmi zaporedni mesec, čeprav je, kot rečeno, oktobra prišlo do izboljšanja, saj je bilo medletno padanje oktobra najmanjše po aprilu, medtem ko je rast impulznega trenda postala celo pozitivna (1.3% letno).

11

Od komponent domačega trošenja se je oktobra daleč najbolj popravilo, sicer zelo nestabilno, trošenje države. Povečalo se je kar za 38%, pri tem se je medletna dinamika izboljšala za preko 25 odstotnih točk (na 9.3), izboljšanje rasti impulznega trenda pa je bilo še celo večje. Tudi trošenje prebivalstva je oktobra močno pospešilo. Tekoče se je povečalo za 5.4%, tudi bolj dolgoročna dinamika se je opazno povečala, za preko 6.6 odstotnih točk letne rasti, kar je največ po avgustu 2008. Impulzni trend trošenja prebivalstva se je tako povečal na slabih 7% letne rasti, kar je največ po januarju 2012.

Komponente končnega trošenja

Vir: Eurostat; lastni izračuni

Opomba: Medletne stopnje rasti desezoniranih (realnih) komponent končnega trošenja

Za razliko od trošenja države in trošenja prebivalstva so se investicije v osnovna sredstva oktobra precej zmanjšale (za 5.9%), močno se je poslabšala tudi bolj dolgoročna dinamika (medletna rast se je zmanjšala za preko 7 odstotnih točk letne rasti).

Izvozno trošenje blaga in storitev je novembra padlo za 2.2%. Zmanjšala sta se tudi oba indikatorja bolj dolgoročne rasti, še zlasti močan je bil padec medletne stopnje rasti, vendar je k temu poslabšanju precej prispevala lanskoletna novembrska pospešitev izvoza, torej učinek osnove primerjave. Rast izvoza izven EU se je zmanjšala manj kot pri skupnem izvozu. Tako je novembra medletna rast izvoza Slovenije v evro območje izven EU še naprej presegala 5% letno. Navkljub še zadovoljivi novembrski medletni dinamiki izvoza, je ta zaostajal za dinamiko izvoza EU.

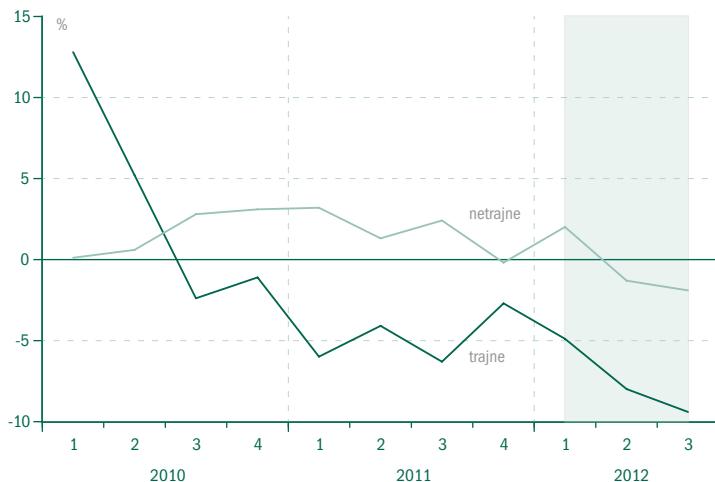
12

Oktobrske spremembe komponent končnega trošenja precej odstopajo od siceršnjih letošnjih trendov komponent končnega trošenja.

Po koncu 2011 se je namreč dinamika ključnih komponent končnega trošenja (trošenja prebivalstva, izvoza ter trošenja države), ki so po začetku krize omogočale vsaj piškavo rast domačega produkta, opazno poslabšala glede na evro območje. Izvoz, ki je od sredine 2010 naraščal hitreje kot v evro območju, je konec 2011 zaostal za dinamiko v evro območju, do konca tretjega četrletja lani se je zaostanek povečal na preko 2 odstotni točki letne rasti. Podobno je bilo tudi s trošenjem prebivalstva, ki je prav tako do konca 2011 prehitevalo ustrezno trošenje v evro območju v povprečju za približno 0.7 odstotne točke, v 2012 pa je začelo opazno zaostajati za evro območjem (zaostanek v tretjem četrletju lani je bil že okoli 1.5 odstotne točke letne rasti). Trošenje države, ki je začelo zaostajati za evro območjem že v 2011, je v 2012 zaostalo še bistveno bolj, zaostanek je v tretjem četrletju 2012 že presegel 2.5 odstotne točke letne rasti. Le pri investicijah v fiksna sredstva se je relativno zaostajanje dinamike trošenja glede na evro območje v 2012 stabiliziralo pri okoli treh odstotnih točkah letne rasti.

Opazno se je poslabšala tudi struktura komponent končnega trošenja, kar kaže dinamika ključnih komponent trošenja prebivalstva kakor tudi investicij. V obeh primerih je poslabševanje strukture trošenja potisnilo ustrezne komponente v bližino vrednosti, ki so prevladovale takoj po začetku krize

Komponente trošenja prebivalstva

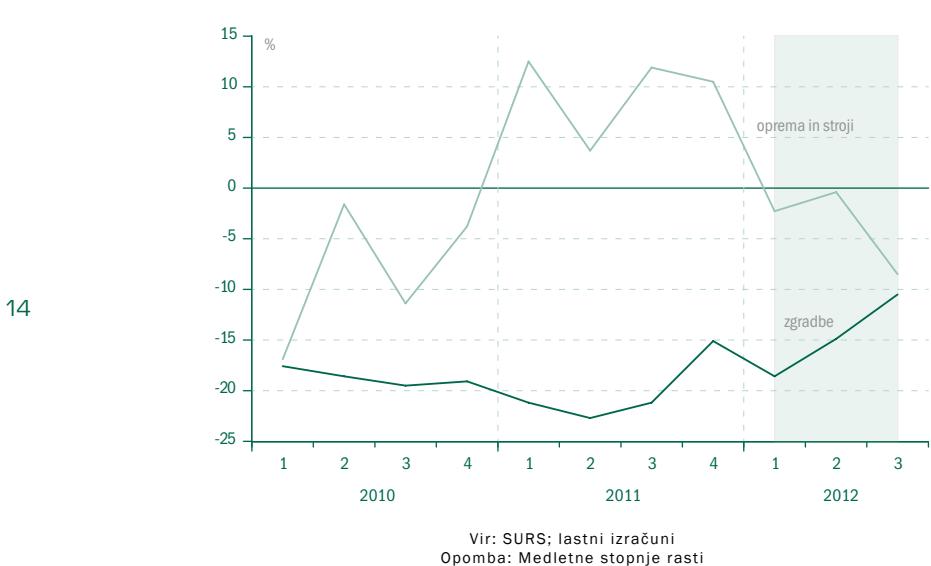

Vir: SURS; lastni izračuni
Opomba: medletne stopnje rasti trošenja prebivalstva za netrajne in trajne dobrine

13

Pričakovano trošenje prebivalstva za večje nakupe je v začetku 2012 padlo na raven iz leta 2009 (glej predhodno številko Gospodarskih Gibanj). Že v tretjem četrtletju je veliko poslabšanje dejanskih podatkov o trošenju prebivalstva potrdilo pričakovanja. V lanskem letu se je namreč zelo poslabšala dinamika trošenja prebivalstva za trajne dobrane; v tretjem četrtletju je medletna stopnja že padla na skoraj -10% in tako skoraj dosegla dno iz začetka 2009 – takrat je trošenje za trajne dobrane prebivalstva padlo na okoli -12%, vendar se je pod vplivom opazne rasti kreditov prebivalstvu že do konca 2009 močno popravilo. Stiskanje kreditov, s katerim so banke ponovno pričele v drugem četrtletju 2010, pa je zatem sistematično zmanjševalo trošenje trajnih dobrin, vse od 2010/III dalje se je tako obseg izdatkov za trajne dobrane sistematično krčil.

Relativna (glede na EU) dinamika investicij se je v 2012 stabilizirala. Vendar se je struktura opazno poslabšala. Po propadu zadnjega velikega gradbenega podjetja (Primorja) so se izdatki za gradbene storitve sicer začeli počasi povečevati, vendar je istočasno po četrtem četrtletju 2011 investiranje v opremo in stroje praktično strmoglabilo (padlo je z +10% v 2011/IV na -8.5% v 2012/III). Struktura dinamike komponent investicij je tako bila v 2012/III zelo podobna strukturi konec leta 2009!

Pričakovano povpraševanje se je januarja povečalo, še zlasti v storitvenih dejavnostih. Sicer je pričakovani izvoz, navkljub izboljšanju, še naprej precej nižji od dolgoletnega povprečja (delež anketirancev, ki pričakujejo povečanje izvoza, presega delež anketirancev, ki pričakujejo zmanjšanje, za 10% vseh anketiranih), pričakovano končno trošenje blaga v prodaji na drobno je še naprej na dolgoročnem povprečju, medtem ko se, kot rečeno, pričakovano trošenje storitev povečuje, vendar je navkljub temu še vedno opazno pod dolgoletnim povprečjem (anketirancev, ki pričakujejo izboljšanje povpraševanja, je približno toliko kot anketirancev, ki pričakujejo zmanjšanje trošenja). Pričakovano trošenje gradbenih storitev se še naprej povečuje in je že skoraj doseglo dolgoletno povprečje, le da je kapaciteta (in dejanski obseg aktivnosti) dejavnosti gradbeništva v Sloveniji v letu 2012 več kot pol manjša kot pred začetkom krize.

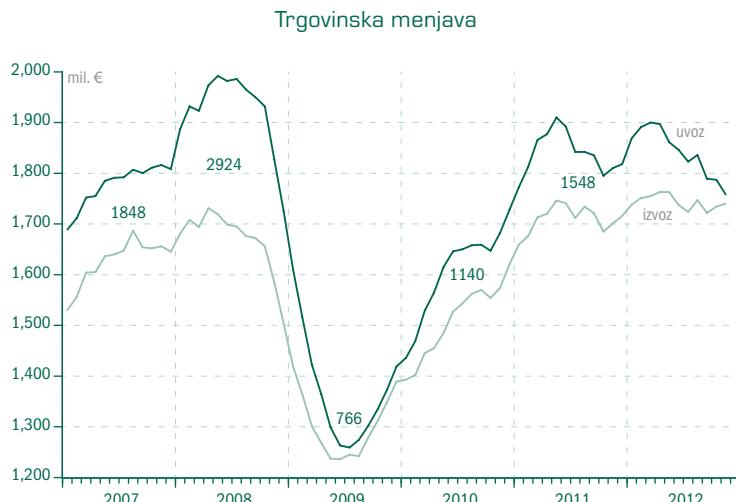
2. Padec vrednosti in poslabšanje pogojev blagovne menjave

V novembру 2012 je izvoz medletno skoraj stagniral (trendno je še rasel), uvoz je padel, tako da se je blagovni primanjkljaj skrčil. Pogoji menjave Slovenije (»terms of trade«) so bili konec 2012 slabši kot leto prej za 4.5%, medtem ko so se v celotni EU27 izboljšali za 1.1%. Ob stalnih cenah bi torej bil saldo menjave še manj negativen.

V novembru 2012 je bil skupni izvoz 1864 milijonov € (0.3% več kot novembra 2011). Odprema blaga v EU je bila 1304 milijonov € (0.9% manj kot leto prej), izvoz v nečlanice

EU pa 560 milijonov evrov (3.4% več). Skupni uvoz je bil novembra 2012 1831 milijonov € (kar 9.2% manj kot leto prej), pri čemer je bil prejem blaga iz EU 1366 milijonov € (10.8% manj), uvoz iz nečlanic EU pa 465 milijonov € (4.1% manj kot leto prej). Tako je znašal novembra 2012 presežek v skupni blagovni menjavi 32 milijonov €, v menjavi s članicami EU je bil primanjkljaj 62 milijonov €, v menjavi z nečlanicami EU pa je bil presežek 95 milijonov €.

15

Vir: SURS, desezonirani podatki; številke med črtama so trgovinski primanjkljaji na letni ravni

V obdobju enajstih mesecev 2012 je znašal skupni izvoz 19420 milijonov € (1.0% več kot v enakem obdobju 2011), uvoz 20291 milijonov € (1.7% manj kot leto prej), kar da primanjkljaj 871 milijonov € in 95.7% pokrije uvoza z izvozom. V menjavi s članicami EU je bil v enajstih mesecih skupaj izvoz 13492 milijonov €, uvoz 15415 milijonov €, kar pomeni primanjkljaj 1923 milijonov €. V menjavi z nečlanicami EU pa je bil v enakem obdobju izvoz 5928 milijonov €, uvoz 4876 milijonov €, kar da presežek 1052 milijonov €.

Medletna stopnja rasti izvoza Slovenije (1.3%) je v novembru 2012 mnogo manjša kot EU27, kjer je bila 7.0%. Pri slovenskem uvozu je znašala v novembru 2012 medletna stopnja rasti -1.66%, za EU27 pa 2.28%. Trendna dinamika rasti izvoza Slovenije v novembру je bila 0.39% pri izvozu, -1.66% pri uvozu.

Medletna rast izvoznih cen Slovenije je bila v novembru -1.46%, uvoznih pa 3.17%, kar pomeni, da so se pogoji menjave poslabšali za približno 4.5%. V EU27 pa so se pogoji menjave med novembrom izboljšali za 1.1%, saj je bila medletna rast izvoznih cen 4.66%, uvoznih pa 3.52%.

3. Zimska otoplitev gospodarske klime

Gospodarska klima se je v decembru nekoliko popravila. Po anketi Statističnega urada Republike Slovenije (SURS) je kazalnik gospodarske klime v decembru 2012 porasel za pet odstotnih točk, od decembra 2011 je nižji za 6 odstotnih točk, hkrati pa je njegova vrednost za 16 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja. Na decembrsko zboljšanje gospodarske klime je vplivalo zvišanje zaupanja v vseh opazovanih panogah.

Kazalnik zaupanja v predelovalnih dejavnostih v decembru 2012 je bil za štiri odstotne točke višji kot mesec prej, glede na december 2011 je bila njegova vrednost nižja za 4, glede na dolgoletno povprečje pa za 6 odstotnih točk. V primerjavi z novembrom sta se v decembru najbolj zvišali vrednosti kazalnikov izvoznih naročil ter pričakovanega zaposlovanja.

Storitvene dejavnosti so ob koncu leta dočakale porast optimizma, saj je bila vrednost kazalnika zaupanja v teh sektorjih v decembru 2012 glede na predhodni mesec višja za 4 odstotne točke, toda hkrati za 32 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja; v primerjavi z decembrom 2011 je bila njegova vrednost nižja za 6 odstotnih točk.

Zaupanje v gradbeništvu se je ponovno popravilo; vrednost kazalnika zaupanja v tem sektorju je bila v decembru v primerjavi s predhodnim mesecem višja za 5 odstotnih točk, v primerjavi z decembrom 2011 je bila višja za 6 odstotnih točk, hkrati pa je bila za 20 odstotnih točk nižja od dolgoletnega povprečja. Pričakovana za naslednje tri mesece so se v primerjavi z novembrom večinoma izboljšala, znižala se je le vrednost kazalnika pričakovana skupna naročila. Decembra je bil glavni omejitveni dejavnik v gradbeništvu nezadostno povpraševanje, s čimer se je spopadalo 53% gradbenih podjetij.

Vrednost kazalnika zaupanja v trgovini na drobno se je v decembru 2012 glede na predhodni mesec zvišala za 3 odstotne točke, glede na december 2011 pa je bil kazalnik nižji za 12 odstotnih točk. Vrednosti kazalnikov pričakovanj za naslednje 3 mesece so se decembra v primerjavi novembrom v glavnem zvišale. V decembru je bil delež tistih podjetij, ki jih je trlo premajhno povpraševanje, 58%, slaba polovica podjetij pa je kot omejitveni dejavnik navedlo konkurenco v panogi.

Gospodarska klima se je decembra lani v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2011 v celotni EU27 večinoma nekoliko izboljšala. Izjema je le gradbeništvo, kjer so se po podatkih Eurostata v decembru 2012 naročila glede na mesec prej znižala za 0,9 odstotne točke, glede na december 2011 pa so bila za slabe 4 odstotne točke nižja. Glede na december 2011 so se v lanskem decembru za 3,1 odstotne točke zvišala pričakovana v trgovini na drobno, pričakovana v predelovalnih dejavnostih pa so se v enakem obdobju poslabšala za 8 odstotnih točk. Splošni poslovni optimizem se je v decembru 2012 v celotni evropski sedemindvajseterici zvišal in sicer za 1,1 odstotne točke, v primerjavi z decembrom 2011 pa je bil za 2,6 odstotne točke nižji.

Po decembrskih podatkih nemškega instituta IFO se je poslovna klima v predelovalne dejavnosti v Nemčiji v decembru 2012 nekoliko popravila. Podjetja sicer svoje tekoče poslovanje zaznavajo manj ugodno kot predhodni mesec, a so hkrati mnogo bolj optimistična o prihodnjem poslovanju, saj so pričakovana porasla največ od avgusta 2009, krepijo pa se tudi izvozna pričakovana. Medtem pa se v celotnem območju evra gospodarski pesimizem še krepi. V zadnjem četrтletju lanskega leta se je namreč IFO kazalec gospodarske klime evro območja znatno znižal, pri tem pa so se tudi pričakovana za naslednjih šest mesecev

krepko znižala. Kot glavni razlog za težak gospodarski položaj na območju evra udeleženci ankete instituta IFO navajajo »deficite državnih proračunov«, resna problema evro območja pa sta še pomanjkanje povpraševanja in visoka brezposelnost. Prav tako na obzorju še ni videti znatenj gospodarskega okrevanja evro območja.

GOSPODARSKA AKTIVNOST IN ZAPOSLENOST

4. Industrijska produkcija nekoliko nižja

18

Industrijska produkcija se je v medletni primerjavi zmanjšala. Po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a je bila v novembru lani za 4 odstotke nižja kot v enakem mesecu leta 2011. Impulzni trend kaže, da se je industrijska produkcija v novembru zniževala po stopnji -1,13%. Zaloge industrijskih produktov pri proizvajalcih so bile v novembru 2012 za 3% nižje kot v mesecu prej, v primerjavi z novembrom 2011 pa za dober odstotek višje.

Dejavnost rudarstva se je po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a v lanskem novembru v primerjavi z novembrom 2011 zmanjšala za 18,5%. Impulzni trend pa kaže, da se je v novembru lani dejavnost rudarstva zniževala po stopnji -1,95%.

Producija predelovalnih dejavnosti se je po originalnih (nedesezoniranih) podatkih SURS-a v lanskem novembru v primerjavi z novembrom 2011 zmanjšala za 4%, impulzni trend pa kaže zmanjševanje po stopnji -1,15%.

Podatki Eurostata kažejo, da je v mesecu novembru 2012 glede na oktober industrijska produkcija upadla za 0,3% tako v EU27 kakor tudi na območju evra (EA17). Glede na november 2011 leto pa je v lanskem novembru industrijska produkcija v EU27 upadla za 3,3%, na območju evra pa za 3,7%. Med državami članicami, za katere so dostopni podatki, je industrijska produkcija v novembru glede na mesec poprej zrasla v sedmih, padla pa v štirinajstih državah in sicer največ v Sloveniji (-4,0%), na Portugalskem (-3,4) in v Španiji (-2,5), največjo rast industrijske produkcije pa so v omenjenem obdobju zabeležili v Estoniji (4,7%).

5. Upad gradbeništva se še nadaljuje, navzdol tudi turistično povpraševanje

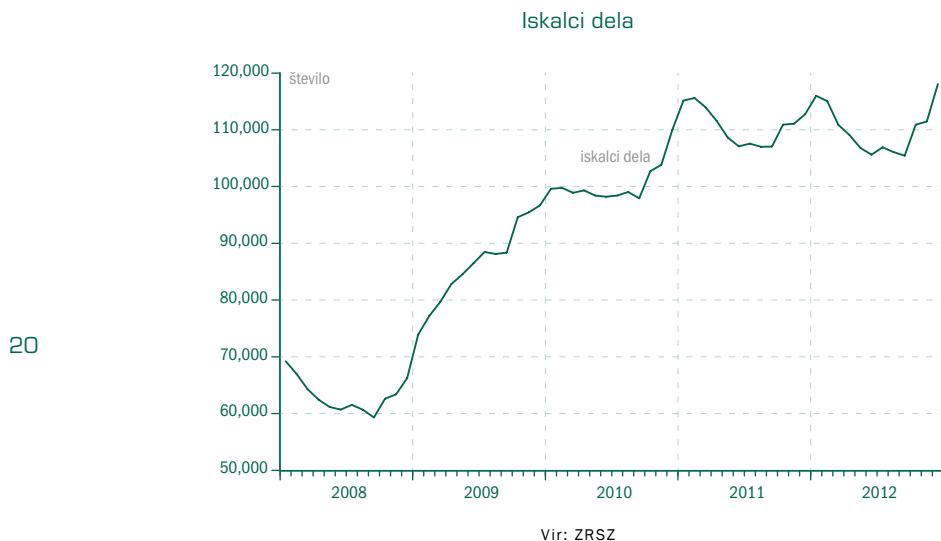
Po podatkih SURS-a je bila vrednost gradbenih del novembra lani za 15 odstotkov višja od vrednosti gradbenih del, opravljenih v oktobru. Vrednost opravljenih gradbenih del se je v primerjavi z novembrom 2011 zmanjšala za dobro petino; tudi impulzni trend opravljenih gradbenih ur kaže navzdol in sicer krčenje po stopnji 0,91% mesečno.

Število turističnih prenočitev se je precej zmanjšalo. Oktobra jih je bilo za 3,5% manj kot v enakem mesecu leta 2011, impulzni trend kaže, da se je skupno število prenočitev v oktobru lani zniževalo po mesečni stopnji -1,03%. Upadu domačega turizma se je v oktobru pridružil upad tujega; število turističnih prenočitev tujih gostov je v primerjavi z oktobrom 2011 upadel za 1,3%, impulzni trend prenočitev tujih gostov pa v oktobru kaže krčenje po stopnji 0,84%. Hkrati se je število prenočitev domačih gostov zmanjšalo kar za petnajstino glede na enak mesec v letu 2011; tudi impulzni trend prenočitev domačih gostov v oktobru lani kaže krčenje po stopnji 1,37%.

Podatki SURS-a o transportu za november 2012 kažejo, da je bilo v javnem cestnem prevozu prepeljanih za 17% več, v zračnem prevozu pa za 1% manj potnikov kot novembra 2011, število opravljenih potniških kilometrov je bilo v javnem cestnem prevozu za 9% večje, v zračnem prevozu pa za 11% večje. V cestnem mestnem prevozu je bilo novembra lani prepeljanih za dobrih 7% manj potnikov kot v istem mesecu 2011. Potniški promet na brniškem letališču se je v lanskem oktobru glede na oktober 2011 zmanjšal za slabih 8%. V pomorskem prevozu je bilo v novembру prepeljanega za 22% manj blaga in opravljenih za slabih 14 odstotkov manj tonskih kilometrov kot novembra 2011.

6. Brezposelnost močno narasla

Na trgu dela se je stanje precej poslabšalo. Število aktivnih prebivalcev se je po podatkih SURS-a v novembру 2012 zmanjšalo na 916473, oziroma za 1554 oseb glede na mesec prej, glede na november 2011 pa se je število zmanjšalo za dobrih 18 tisoč oseb oziroma 1,9%. V novembru je bilo v Sloveniji 805002 delovno aktivnih prebivalcev; njihovo število se je zmanjšalo za 2139 oseb oziroma 0,3%, glede na november 2011 pa se je to število zmanjšalo za dobrih 18 tisoč oseb oziroma 2,2%. Med zaposlenimi (dobrih 92% zaposlenih pri pravnih osebah) se je število od novembra 2011 zmanjšalo za dobra dva odstotka. Število zaposlenih pri fizičnih osebah se je glede na november 2011 zmanjšalo za 5,5%. Med samozaposlenimi pa je bilo 58% samostojnih podjetnikov posameznikov, njihovo število se je v novemburu povečalo za 25, od novembra 2011 pa se je zmanjšalo za 251 oseb oziroma 0,5%.

Po podatkih ZRSZ je bilo v Sloveniji konec decembra 2012 registriranih 118061 brezposelnih oseb, kar je za 6590 oziroma 5,9% več kot ob koncu novembra lani, v primerjavi z novembrom 2011 pa je bilo brezposelnih oseb več za 5307 oziroma 4,7%. V lanskem decembru se je na Zavodu za zaposlovanje na novo prijavilo 13171 brezposelnih oseb, kar je slabo tretjino več kot v novembru lani in kar 46,4% več kot decembra 2011. Med novo prijavljenimi je bilo 918 iskalcev prve zaposlitve, 3809 trajno presežnih delavcev in stecajnikov ter 6538 brezposelnih zaradi izteka zaposlitev za določen čas. Odliv iz brezposelnosti je decembra znašal 6581 oseb, med katerimi se jih je zaposlilo oziroma samozaposlilo 3428, kar je skoraj tretjino manj kot novembra, v primerjavi z decembrom 2011 pa je bilo zaposlitev manj za slabo sedmino.

Novembra 2012 je bila stopnja brezposelnosti na območju evra (EA17) 11,8%, kar je glede na mesec poprej porast za 0,1 odstotne točke ter 1,2 odstotne točke več kot v novembru 2011. V celotni evropski sedemindvajseterici (EU27) je bila stopnja brezposelnosti v novembru 10,7% in se je glede na enak mesec v 2011 povečala za 0,7 odstotne točke. Po Eurostatovih ocenah je bilo v novembru 2012 v EU27 26,1 milijona brezposelnih, od tega 18,8 milijona na območju evra. Med posameznimi članicami EU so v novembru 2012 najnižjo stopnjo brezposelnosti zabeležili v Avstriji (4,5%) in v Luksemburgu (5,1%), najvišjo pa v Španiji (26,6%) in v Grčiji, za katero septembrski podatek znaša 26,0%.

CENE IN PLAČE

7. Trošarine so lani povečale rast cen skoraj za tretjino

Življenski stroški so decembra padli za 0.3%. Tudi bolj dolgoročna dinamika se je zmanjšala. Rast impulznega trenda je padla na 2% letno, medletna stopnja inflacije se je sicer povečala (na 2.7%), vendar zaradi zelo nizke inflacije v lanskem decembru, torej učinka osnove.

Medtem ko so cene storitev ostal decembra nespremenjene, so se cene blaga (že drugič zapored) zmanjšale.

21

Na znižanje cen so vplivali predvsem decembrski popusti v skupini obleke in obutve, zaradi njih se je skupna rast cen znižala za 0.3 odstotne točke. Do povečanja cen v decembru je prišlo predvsem pri hrani in stanovanjski opremi. Najbolj so se povečale cene proizvodov zelene tržnice, saj so se decembra povečale kar za 9.4% in tako povečale skupne življenske stroške kar za 0.2 odstotne točke.

Med državami EU primerljivo rast cen kaže harmoniziran indeks cen. Ta se je decembra zmanjšal za 0.2%. Tudi pri tem indeksu so najbolj padle cene obleke in obutve. Bolj dolgoročno (medletno) je bil harmoniziran indeks cen decembra za 3.1% višji kot pred letom dni. Z harmoniziranim indeksom merjena rast cen se je v letu dni še zlasti močno povečala pri energiji (kar za 6.6%). V evro območju se je harmoniziran indeks cen decembra povečal nekaj več kot v Sloveniji, za 0.4%, medletna rast pa je bila nižja (le 2.2%). Osnovna inflacija, ki kaže endogeno rast cen, se je decembra v Sloveniji opazno zmanjšala (za 0.6%), vendar je bila navkljub temu bolj dolgoročno še vedno malo višja kot v evro območju, saj je bila za 1.9% višja kot pred letom dni (v evro območju pa za 1.7%).

Višja bolj dolgoročna rast cen je v Sloveniji v opazni meri posledica povečevanja trošarin. To le delno kaže razlika v rasti cen emergentov. Trošarine so namreč v 2012 povečale inflacijo skoraj za 1 odstotno točko, saj bi bila decembska medletna rast harmoniziranega indeksa cen pri konstantnih stopnjah trošarin le 2.2%, medtem ko je bila dejansko 3.1%.

Cene industrijskih proizvajalcev so se decembra zmanjšale za 0.2%. Zmanjšanje se je malo razlikovalo med različnimi trgi (torej domačim, evrskim in izven evrskim). Tudi bolj dolgoročna dinamika proizvajalčevih cen se je decembra zmanjšala in tako ostala še naprej na zelo nizki ravni okoli 0.4%. Na evrskem trgu so se proizvajalčeve cene tudi medletno zmanjšale, medtem ko so na domačem trgu in izven evrskem izvoznom trgu porasle za približno 1%.

22

Inflacija (harmonizirani življenjski stroški)

Vir: Eurostat

Pričakovano gibanje cen v naslednjih nekaj mesecih ostaja še naprej skoraj nespremenjeno. Pričakovana dinamika cen storitev se opazno zmanjšuje in je že precej pod dolgoročnim povprečjem, zmanjšuje se tudi hitreje kot v evro območju; pričakovana dinamika drobnoprodajnih cen blaga je še naprej višja od dolgoročnega povprečja, medtem ko je pričakovana dinamika proizvajalčevih cen na ravni dolgoročnega povprečja.

V zadnjem mesecu (od 15 decembra do 15 januarja) so se cene surovin zmanjšale (v evrih za 0.4%). Zmanjšale so se predvsem cene kmetijskih surovin, še zlasti prehrambenih (padle so v evrih za 1.5%), medtem ko so se cene kovin (vključno zlata) malo, cene naftne pa precej povečale (za okoli 7.5% v evrih). V letu dni so se cene surovin (v evrih) zmanjšale za 3.2%. Pri tem so najmočneje padle cene neprehrambenih kmetijskih izdelkov (v evrih -13%), najizraziteje pa so naraščale cene surovin hrane.

8. Plače trendno ponovno navzdol

Novembra so povprečne plače močno porasle (za 6.3%). Ker je november sezonsko zelo močan, povprečne plače, navkljub opaznemu povečanju, niso porastle niti za celoten učinek sezone, saj sta se zmanjšala oba indikatorja bolj dolgoročne rasti, tako medletna stopnja kot tudi rast impulznega trenda. Rast impulznega trenda je padla celo zelo močno, na -6.6% letno!

Opazno zmanjšanje (bolj dolgoročne) rasti novembrskih plač je posledica tako zmanjšanja števila plačanih ur (medletno za 0.6%), kakor tudi zmanjšanja plače za plačano uro (za 2.2%).

V nobeni dejavnosti plače novembra niso padle. Najbolj so se povečale v rudarstvu (za 24%) , oskrbi z električno energijo (za 15.1%), v finančnih in zavarovalniških storitvah ter v nepremičninah (za okoli 12%). Najmanj so se povprečne plače povečale v zdravstvu ter gradbeništvu in še zlasti v izobraževanju; v nobeni od navedenih treh dejavnosti novembrsko povečanje povprečnih plač ni doseglo 1%. Če se upošteva, da je november sezonsko močan mesec, potem je bilo bolj dolgoročno (medletno) povečanje plač skoraj v vseh sektorjih šibkejše od sezone. Le v rudarstvu in predelovalnih dejavnostih so se povprečne plače v letu dni povečale (za 1.7% oziroma 0.5%). Bolj dolgoročno so se novembridske plače najbolj zmanjšale v informacijski in komunikacijski dejavnosti (za 7%), močno pa so padle še v oskrbi z električno energijo in plinom, v oskrbi z vodo ter v gradbeništvu (v vseh treh za več kot 6%). Bolj dolgoročna dinamika plač se je zmanjšala tudi v vseh sektorjih širše države. V širši državi najmanj je padla medletna stopnja rasti plač v ožji državi in zdravstvu (za 2.6% oziroma 3%), najbolj pa v izobraževanju (za 5.8%).

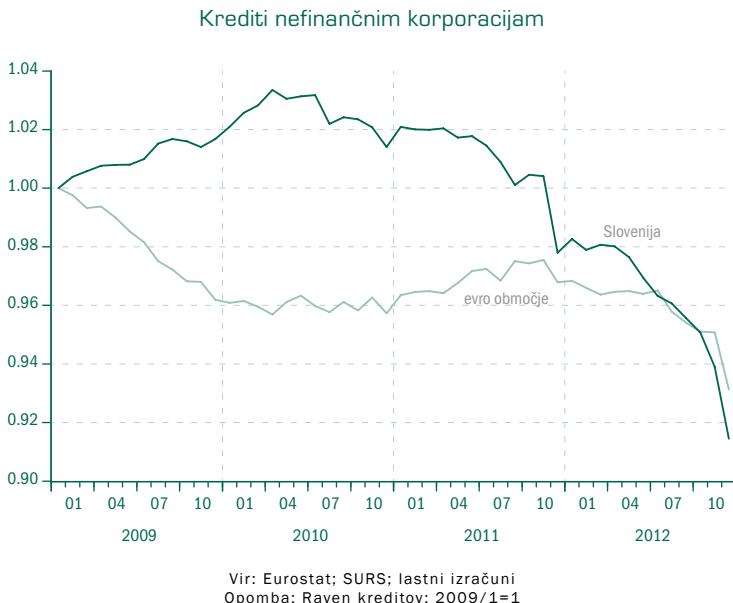
23

FINANČNA GIBANJA

9. Krediti in depoziti konec leta še hitreje navzdol, tudi v evro območju

Padanje skupnih kreditov privatnemu sektorju se je novembra in še zlasti decembra 2012 pospešilo. Čeprav je zmanjšanje rasti kreditov decembra pričakovano (decembra lani je bilo prav tako močno zmanjšanje rasti kreditov), je bil lanski padec večji od sezonskega, še zlasti novembrski. Tekoča stopnja se je z okoli -0.3% povečala novembra na -0.9%, bolj dolgoročno padanje kreditov, ki je do oktobra doseglo vrednost okoli -4% letno, je novembra in decembra pospešilo na preko -5%.

Padajo tako krediti podjetjem kot krediti prebivalstvu. Padanje se je decembra pospešilo pri obeh komponentah kreditov, vendar je bila decembska pospešitev kreditov prebivalstvu precej manjša kot pri kreditih nefinančnim korporacijam. Decembra je tako bila tekoča dinamika kreditov pri kreditih podjetjem -2.9% (oktobra -0.5%), pri prebivalstvu pa samo -0.5% (oktobra celo +0.3%). Podobno je bilo tudi pri pospešitvi medletne-bolj dolgoročne dinamike (padanja) . Krediti podjetjem so decembra padali že po -6.5% (oktobra po -5.3%), krediti prebivalstvu pa po -2% (oktobra pa po -1.5%).

Kreditna oskrba gospodarstva se tako še naprej hitro zmanjšuje. Slika kaže, da je podobno tudi v evro območju, kjer se je v zadnjem četrtletju 2011 zaradi zaostritve kapitalskih zahtev, ki jih je lansirala EBA, rast kreditov podjetjem prešla v padanje, ki vse bolj pospešuje (podobno kot v Sloveniji). Tako da krediti podjetjem v evro območju po začetku krize nikoli niso dosegli ravni, ki so jo imeli 2009/1, decembra 2012 pa so bili že 6% nižji kot na začetku krize. V Sloveniji so krediti podjetjem po začetku krize, predvsem zaradi vpeljave jamstvene sheme, še naraščali do sredine 2010, ko je shema ugasnila, Banka Slovenije pa močno zaostriла kapitalske zahteve. Od takrat dalje se krediti zmanjšujejo. Še zlasti močno je bilo zmanjšanje konec 2011 in v zadnjem četrtletju letos. Decembra so bili krediti podjetjem že za preko 8% nižji kot na začetku krize!

Skupni depoziti podjetij in prebivalstva se zmanjšujejo precej počasneje kot krediti, skoki konec leta pa so le malo manjši. Dolgoročna (medletna) dinamika depozitov se je tako do decembra celo povečevala (čeprav je bila negativna), decembra pa je ponovno padla na -1%! Pritok posojilnih skladov preko pozitivnega salda tekoče menjave s tujino in preko plačevanja države torej le delno zmanjšuje posledice padajoče dinamike kreditov na depozite.

Obrestne mere ECB-ja se v zadnjem mesecu niso spremenile. Tudi euribor ostaja še naprej zelo nizek, trimesečni je bil decembra 0.2. Detajlistične obrestne mere so se novembra (zadnji mesec z razpoložljivimi podatki) zelo malo spremenile. Posojilne obrestne mere so se povečale za 0.1 točke pri stanovanjskih kreditih in večjih (nad 1 milijon) kreditih

podjetjem, medtem ko so se manjši krediti podjetjem (prav tako malo, za 0.1 točke) pocenili. Obrestne mere potrošniških kreditov in dpozitne obrestne mere pa se niso spremajale. V evro območju so bile obrestne mere (pri depozitih in potrošniških kreditih) minimalno zmanjšane (za 0.1 točke).

10. Nadaljnja hitra rast presežka tekoče bilance odraža poglobljeno recesijo v Sloveniji

Presežek tekoče plačilne bilance še naprej pospešeno raste in se približuje 3% BDP. V novembру 2012 se je presežek tekoče plačilne bilance iz prejšnjih mesecev še povečal, saj je znašal kar 199.8 milijonov € (novembra 2011 je bil za primerjavo presežek le 1.7 milijona €). To je rezultat presežka v blagovni menjavi (izvoz ni uvoz c.i.f.) 114.7 milijonov € (novembra 2011 primanjkljaj -108.3 milijonov €), presežka storitev 119.9 milijonov € (leto prej 124.8 milijonov €), primanjkljaja v dohodkih faktorjev -43.2 milijonov € (-38.7 milijonov €), in neto priliva tekočih transferov 8.4 milijonov € (23.9 milijonov €).

V enajstih mesecih 2012 je dosežen v tekoči plačilni bilanci presežek 841.9 milijonov €, v enakem obdobju 2011 je ta znašal 108.7 milijonov €. Pri tem je bil blagovni primanjkljaj le -187.5 milijonov € (leto prej -819.3 milijonov €), storitveni presežek 1621.7 milijonov € (1348.5 milijonov €), primanjkljaj v dohodkih faktorjev -510.3 milijonov € (-536.0 milijonov €) in primanjkljaj v neto tekočih transferih -82.0 milijonov € (v enajstih mesecih 2011 je bil presežek 115.5 milijonov €).

Saldo na kapitalskem in finančnem računu znaša v enajstih mesecih 2012 skupaj -943.8 milijonov €, v enajstih mesecih 2011 je bil -636.6 milijonov €. Gre za večje povečanje terjatev ali zmanjšanje dolgov kot je presežek na tekočem računu. Pri tem so bile neto neposredne naložbe v Slovenijo 358.9 milijonov € (345.7 milijonov €), neto portfeljske naložbe -8.3 milijonov € (leto prej kar 1898.3 milijonov €) in neto ostale naložbe -1346.2 milijonov € (-2822.2 milijonov €). Mednarodne rezerve pri Banki Slovenije so se v enajstih mesecih 2012 povečale za 49.3 milijonov € (v enakem obdobju leto prej za 82.4 milijonov €), statistična napaka pa je znašala 101.9 milijonov € (leto prej 527.9 milijonov €).

Bruto zunanji dolg je znašal konec oktobra 2012 40958 milijonov €, kar je za 197 milijonov € več kot mesec prej, neto dolg pa 14109 milijonov € (62 milijonov € več kot mesec prej). Javni dolg predstavlja že 47.1% skupnega dolga do tujine. Mednarodne rezerve Banke Slovenije so znašale konec novembra 2012 717.7 milijonov € (11.8 milijonov € manj kot mesec prej), pri čemer je bilo zlata za 136.0 milijonov €, imetij SDR za 245.3 milijonov €, rezervna pozicija pri MDS je znašala 147.7 milijonov €, klasičnih deviznih rezerv pa je bilo za 188.4 milijonov €.

Plaćilna bilanca
(milijoni €)

	januar - november		november	
	2011	2012	2011	2012
I. Tekoči račun	109	842	2	200
1. Blago	-819	-188	-108	115
1.1. Izvoz blaga	19642	19949	1902	1910
1.2. Uvoz blaga	-20462	-20136	-2010	-1795
2. Storitve	1349	1622	125	120
2.1. Izvoz storitev	4418	4675	382	415
2.2. Uvoz storitev	-3069	-3053	-257	-295
3. Dohodki	-536	-510	-39	-43
3.1. Prejemki	819	743	77	63
Od dela	276	403	36	36
Od kapitala	543	340	41	27
3.2. Izdatki	-1355	-1253	-116	-107
Od dela	-86	-92	-8	-9
Od kapitala	-1269	-1161	-107	-98
4. Tekoči transferi	116	-82	24	8
4.1. V Slovenijo	1217	1159	115	105
Državni sektor	846	801	89	80
4.2. V tujino	-1102	-1241	-91	-97
Državni sektor	-649	-719	-53	-49
II. Kapitalski in finančni račun	-637	-944	-60	-110
A. Kapitalski račun	-13	37	9	5
B. Finančni račun	-624	-981	-69	-115
1. Neposredne naložbe	346	359	-50	69
2. Naložbe v vrednostne papirje	1898	-8	-179	45
3. Finančni derivativi	-128	-34	-8	0
4. Ostale naložbe	-2822	-1346	125	-240
4.1. Terjatve	-2093	-2058	301	-439
4.2. Obveznosti	-729	712	-177	198
5. Mednarodne denarne rezerve	82	49	44	12
III. Neto napake in izpustitve	528	102	58	-90

O DINAMIKI CEN ELEKTRIČNE ENERGIJE

France Križanič, Žan Oplotnik

Povzetek

V zadnjih dveh desetletjih so cene električne energije (za specifični vzorec – industrijska poraba 500 MWh do 2000 MWh letno) nihale. Po spremembi institucionalnega okvirja in tranziciji sektorja od infrastrukturne v tržno dejavnost, so cene električne energije nekaj let (v Nemčiji in Sloveniji po sedem let) upadale, nato pa med gospodarsko konjunkturo hitro naraščale in v času recesije zopet upadle. Po letu 2002, ko se je ustalilo delovanje elektroenergetskega sektorja kot tržne dejavnosti, so se nemške cene električne energije za industrijski odjem (poraba 500-2000 MWh letno) povečevale povprečno po dobre 4% letno.

Kljub upadanju v obdobju recesije se bo z gospodarsko rastjo brez dvoma povrnila tudi rast cen električne energije. Ta rast bo stabilna in nekoliko počasnejša (Nemčija) oziroma približno enaka (Slovenija) kot dolgoročna gospodarska rast. Cene električne energije se bodo povečale tudi relativno glede na raven ostalih cen kot jih kaže indeks inflacije (harmoniziran indeks cen življenjskih potrebščin).

Slovenija je pri gospodarjenju z električno energijo del širšega trga. Razmere na njem (ravnotežne cene) bolj ali manj dobro kažejo cene te dobrine v Nemčiji. Pri povečanju ali zmanjšanju cen električne energije (za industrijo odjema 500 MWh do 2000 MWh letno) v Nemčiji za 1% se slovenske cene te dobrine po prilagoditvenem obdobju spremenijo za 0.8% v enaki smeri.

Ključne besede:

energija, makroekonomija, naravni viri, gospodarski razvoj, ponudba, povpraševanje, cene

JEL

E31, O13, Q41, Q43

Abstract

In the last two decades the electricity prices (taking in account specific sample – the electricity prices for industrial use between 500 MWh up to 2000 MWh annually) have been strongly oscillating. During this period electricity supply was transformed from infrastructural to market activity. In the process, prices of electric power first fell sharply and then started to grow. In Germany and Slovenia, the period of declining prices lasted for seven years. In the new framework electricity prices are increasing in business cycle expansion, and declining during downturn. The analyzed period after 2002 as a new steady state on electricity market with demand and supply behaving under the market conditions, German electricity prices (our specific sample) were growing on average for more than 4% per year.

28

In spite of the fact that the electricity prices fell in recession, there is no doubt that their growth is going to recover together with the recovery of the economy. The electricity prices growth will be stable and to some extent slower than (Germany) or equal to (Slovenia) the growth of real GDP. The electricity power prices will also increase relatively to general level of prices (presented by harmonized index of consumer prices).

By the liberalization of its electricity supply sector Slovenia entered to a wider market of this commodity. The balanced electric power prices on this market can be quite accurately observed by looking on German prices. Having in mind our sample changing German prices of electric power for 1% causes the change in Slovenian electricity prices for 0.8% in the same direction.

Key words

Energy, Macroeconomics, Natural resources, Economic development, Supply, Demand, Prices

JEL

E31, O13, Q41, Q43

1. Uvod

V sodobni tehno-ekonomski paradigm (Perez, 1983) fleksibilnega gospodarjenja na osnovi implementacije informacijskih in telekomunikacijskih tehnologij gospodarska rast temelji na znanju. Natančneje povedano, gospodarska rast temelji na stalem izboljševanju tehnično-tehnološkega znanja ter na podjetniški dejavnosti. Eno in drugo je kot ključen faktor konkurenčnosti nadomestilo ceno - stroške produkcijskih faktorjev (surovin ali drugih naravnih danosti, dela in/ali kapitala). Delovanje gospodarstva v sodobnih razmerah terja specifično regulacijo in specifičen institucionalni okvir, saj gospodarstvo potrebuje ustrezeno podporno okolje za implementacijo znanja. Takšno podporo nudi gospodarstvu sodobna ekonomska politika, katere del je postala tudi intenzivna razvojna politika. V to sodi tudi odstranjevanje »ozkih grl« oziroma omejitev na področjih, kjer se lahko gospodarski razvoj in posledično normalno delovanje sodobnega gospodarstva povsem zavre. Eno od teh področij je energetika (Križanič, Oplotnik, 2006).

Zaradi pomena za delovanje gospodarstva, kapitalske intenzivnosti, velikih eksternih ekonomij in dis-ekonomij terja energetika specifično institucionalno infrastrukturo. Če se znotraj energetike omejimo le na opazovanje na gospodarjenje z električno energijo, vidimo, da je bila v obdobju elektrifikacije, pa do konca razvoja temelječega na industrializaciji oziroma masovni proizvodnji standardiziranih izdelkov, proizvodnja s transportom električne energije infrastruktura s pomembno vlogo države tako pri investicijah kot pri upravljanju. To je veljalo za gospodarsko razvita tržna gospodarstva, za države v razvoju in za nekdanje socialistične države. V sedemdesetih letih dvajsetega stoletja se je, po dveh »naftnih šokih«, način gospodarjenja v razvitem delu sveta spremenil: od standardiziranih k fleksibilnim tehnologijam. Spremenil se je tudi ključni faktor gospodarske rasti: od akumulacije kapitala in množične izrabe surovin proti angažmaju znanja ob hitrem izboljševanju ter intenzivni uporabi informacijskih in komunikacijskih tehnologij. V tej zvezi se je spremenil tudi način gospodarjenja v nekaterih sektorjih, ki so iz infrastrukture prešli na tržno dejavnost (Križanič, 2001). To je olajšalo vstop novih ponudnikov in hitrejo prilagodljivost ponudbe razmeram na trgu. Gospodarjenje z električno energijo pri tem ni bilo osamljeno. Do podobne tranzicije je prišlo v telekomunikacijah, letalskem in železniškem prevozu, gospodarjenju z zemeljskim plinom in naftnimi derivati (čeprav so tu specifike, saj ima ta sektor značilno naravo monopolne koncentracije ponudbe, ki jo mora nato država tako ali drugače regulirati, omejevati ali razbijati). V železniškem transportu, na primer, je takšna tranzicija v glavnem spodletela, v elektrogospodarstvu pa je naletela na vrsto problemov (občasnih »električnih mrkov« zaradi zamika med dinamiko porabe in novimi zmogljivostmi ponudnikov, pri tem pa je elastičnost ponudbe večja od elastičnosti povpraševanja – cobweb teorem¹). Kljub temu je v razvitem svetu tranzicija elektrogospodarstva v tržno dejavnost končana. Tržna

¹ Cobweb teorem predstavlja nihanje cen povpraševanja in ponudbe v razmerah, ko se ponudniki odločajo o količini produkcije še preden so znane cene po katerih bodo to produkcijo prodali – tipičen primer je kmetijstvo s svojim enoletnim cikлом. Cobweb teorem je prvi v celoti analiziral Nicholas Kaldor (1934).

cena električne energije (s pokrivanjem stroškov proizvodnje, tudi investicij potrebnih za to proizvodnjo, transporta, distribucije in regulacije oziroma zagotavljanja stabilnosti ponudbe) je osnova za izračun stroškov proizvodnje, v kateri se ta energija troši. Kadar so stroški proizvodnje dane dobrine pokriti kaže, da ne gre za dumping oziroma tržno distorzijo, ki bi jo predstavljala državna pomoč.

V EU se je tranzicija gospodarjenja z električno energijo v tržno dejavnost odvijala v devetdesetih letih dvajsetega stoletja. Proces je spremjal značilen nihaj cen. Ob liberalizaciji trga najprej navzdol, kasneje pa, zaradi cobweb učinka, precej močnejše navzgor. V obdobju recesije so cene električne energije zaradi upada povpraševanja po tej dobrini in v tržnem institucionalnem okvirju (množica suverenih gospodarskih subjektov na strani ponudbe ter povpraševanja) zopet nekoliko upadle. V tem članku analiziramo omenjeno nihaje cen električne energije za industrijski odjem v Nemčiji ter Sloveniji. Na osnovi ugotovitev nato ekonomsko teoretično opredeljujemo položaj cen električne energije (neke vrste surovine oziroma dobrine z značilnostjo repromateriala) glede na Prebisch-Singerjevo hipotezo in glede na Engelov zakon. Na koncu ekonometrično ocenimo povezavo med gospodarsko rastjo in dinamiko cen električne energije za industrijski odjem v Nemčiji ter Sloveniji.

30

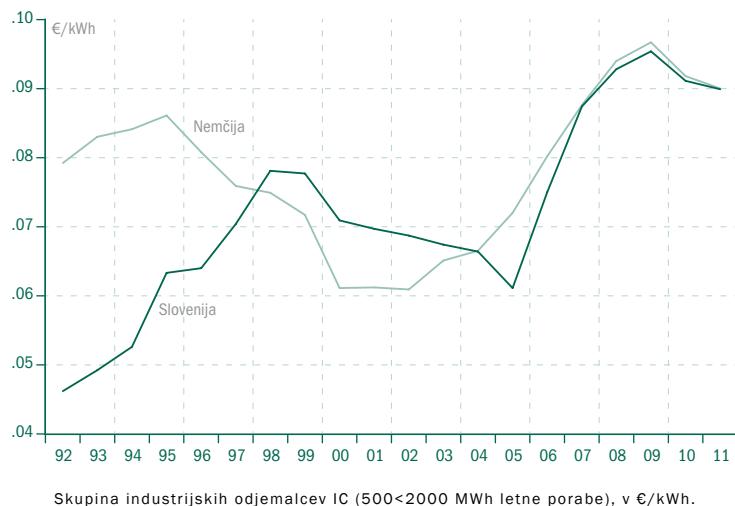
2. Dinamika cen električne energije in Prebisch-Singerjeva hipoteza

Raul Prebisch in Hans Singer (1950) sta postavila zanimivo tezo, da se razmerje (terms of trade) med cenami surovin in končnih izdelkov na svetovnem trgu poslabšuje v škodo cen surovin. Da so torej surovine obsojene na postopno zaostajanje v rasti cen in da so gospodarstva s komparativnimi prednostmi, temelječimi na surovinah (torej države izvoznice surovin), v slabšem položaju od izvoznic končnih izdelkov. To opažanje nikoli ni dobilo narave ekonomskega zakona. Naftna kriza v sedemdesetih letih dvajsetega stoletja je Prebisch-Singerjevo hipotezo zavrgla pri cehah energetskih surovin, rast cen surovin v prvem desetletju enaindvajsetega stoletja pa verjetno tudi za vse ostale surovine. Vzpon nekaterih držav BRIK (Brazilija, Rusija) temelji na dejstvu, da Prebisch-Singerjeva hipoteza ne velja. Tehnološki napredek ni tako hiter, da bi znižal potrebe po surovinah na enoto proizvoda do mere, pri kateri bi padalo splošno povpraševanje po surovinah. Zlasti v obdobju modernizacije življenjskega standarda na Kitajskem, v Indiji in Braziliji.

Ekonomsko-teoretično torej za daljše obdobje (možen je seveda začasen nihaj navzdol) ni pričakovati zelo nizkih cen surovin, kaj šele nizkih cen energije in zlasti ne električne energije. Ta pričakovanja so pomembna. Od njih so odvisne odločitve o začetku ali pa opustitvi velikih investicij v nove energetske projekte. Za Slovenijo na primer odločitev o investiciji v gradnjo hidroelektrarn na srednji Savi. Pri tem projektu je pomemben trg električne energije v Sloveniji in širše. V tej, krajši in hitri, analizi se opiramo na podatke

za Slovenijo in Nemčijo. Najprej analiziramo dinamiko cen električne energije² v teh dveh državah, potem pa s stohastično analizo ocenujemo povezavo med gospodarsko rastjo, inflacijo in rastjo cen električne energije.

Slika 1
Cene električne energije za industrijske uporabnike

31

Na sliki »Cene električne energije za industrijske uporabnike«, pa tudi v prvih dveh vsebinskih stolpcih tabele »Cene električne energije za industrijske uporabnike (skupina IC, 500<2000 MWh letne porabe) v Nemčiji in Sloveniji« vidimo, da so bila na trgu električne energije v zadnjih dvajsetih letih štiri izrazito različna obdobja:

- a) Obdobje rasti cen električne energije, povezano z gospodarsko rastjo in delovanjem elektroenergetskega sektorja kot dela gospodarske infrastrukture (z reguliranimi cenami in količinami ter državo kot investitorjem v nove zmogljivosti). V Nemčiji je ta institucionalni okvir nehal vlivati na cene električne energije leta 1995, na Slovenskem pa 1998.
- b) Obdobje hitrega upadanja cen ob liberalizaciji elektroenergetskega sektorja. To obdobje se je na Nemškem končalo 2002, v Sloveniji pa 2005. V Nemčiji so cene električne energije (za naš vzorec – torej industrijski odjem od 500 MWh do 2000 MWH letno) v tem času upadle za 29%. V Sloveniji je bilo to znižanje nekoliko manjše, za 22%.

² V analizi zajemamo cene električne energije za industrijo pri odjemu 500 MWh do 2000 MWh (skupina IC). Podatki Eurostata so do prve polovice 2012 in kažejo približno dvajset odstotkov višjo raven od povprečne spot cene električne energije na Leipziški borzi te dobrine (European Energy Exchange – EEX).

- c) Obdobje rasti cen električne energije zaradi povečanega povpraševanja na domačem in svetovnem trgu. To obdobje se je končalo s svetovno finančno krizo 2009. V obdobju hitre rasti so se cene električne energije na Nemškem povečale za 59%, v Sloveniji pa za 56%.
- d) Med finančno krizo so cene električne energije za industrijske uporabnike nekoliko upadle. V Nemčiji so se do 2011 znižale za 7%, na Slovenskem pa za 6%.

Tabela 1:

Cene električne energije za industrijske uporabnike [skupina IC, 500<2000 MWh letne porabe] v Nemčiji in Sloveniji

32

	I. Cene električne energije v Nemčiji	II. Cene električne energije v Sloveniji	III. Indeks cen električne energije v Sloveniji glede na Nemčijo	IV. Nemčija: cene električne energije glede na inflacijo	V. Slovenija: cene električne energije glede na realni BDP	VI. Nemčija: cene električne energije glede na realni BDP
	€/MWh	€/MWh	%	2005=100	2005=100	2005=100
1992	79	46	58.3	135.1	129.9	128.2
1993	83	49	59.3	136.6	134.7	135.6
1994	84	53	62.5	135.0	136.6	134.1
1995	86	63	73.5	136.2	153.0	135.1
1996	81	64	79.2	126.7	149.2	125.8
1997	76	70	92.8	117.1	156.6	116.1
1998	75	78	104.3	114.9	167.7	112.5
1999	72	78	108.4	109.3	158.4	105.7
2000	61	71	116.0	91.8	138.6	87.4
2001	61	70	113.9	90.3	132.3	86.3
2002	61	69	112.8	88.7	125.6	85.8
2003	65	67	103.5	93.8	119.8	92.1
2004	67	66	99.8	94.1	113.1	93.0
2005	72	61	84.9	100.0	100.0	100.0
2006	80	75	93.5	109.4	116.0	107.4
2007	88	87	99.8	116.9	126.4	113.6
2008	94	93	98.7	122.0	129.8	120.5
2009	97	95	98.7	125.3	144.7	130.8
2010	92	91	99.2	117.6	136.5	119.2
2011	90	90	99.9	112.5	133.9	113.4

Vir: Eurostat, lastni izračuni

Kako obrazložiti izrazito nihaje cen električne energije v zadnjih dvajsetih letih? Začetni liberalizacijski učinek pri zniževanju cen električne energije je bil v drugi polovici devetdesetih let prejšnjega in na začetku tega stoletja za gospodarjenje pozitiven a začasen. V kasnejšem obdobju so bile potrebne precejšnje investicije v redno oskrbo odjemalcev

elektrike. To je terjalo vstop novih ponudnikov in višje cene. V liberaliziranem okolju, oziroma v danem institucionalnem okvirju za gospodarjenje z električno energijo, je upad povpraševanja (zaradi poslabšanja gospodarske aktivnosti med recesijo po letu 2008) hitro vplival na ponovno znižanje cen električne energije.

Če vzamemo obdobje zadnjih devetnajst let (1992 do 2011) kot celoto, so cene električne energije (za naš specifični vzorec – industrijska poraba 500 MWh do 2000 MWh letno) v Nemčiji povprečno naraščale po 0.7% letno, v Sloveniji pa 3.6% letno. V letu 2011 so slovenske cene te dobrine izenačene z nemškimi. Če vzamemo obdobje po koncu učinka liberalizacije in upoštevamo tako konjunkturo kot krizo, potem v novem institucionalnem režimu cene električne energije za specifičen industrijski odjem v Nemčiji naraščajo po 4.4% letno, na Slovenskem pa po 6.6% letno. Če ne pride do bistvene spremembe v tehnički paradigmi pridobivanja ali porabe električne energije, je torej zelo verjetna rast cen električne energije za naslednje daljše obdobje po dobrih 4% letno. Cene na EEX so v 2012 ekstremno nizke in posledica okrepljenih recesijskih tendenc v evro-območju. Deloma je to nizko raven cen povzročil upad povpraševanja, v veliki meri pa mu botrujejo pričakovanja in »zanašanje« trgovcev z električno energijo, da jo bo zlahka moč nabaviti po »sprejemljivo« nizki ceni tudi v prihodnje. S približno takšnimi pričakovanji se je začela tudi skokovita rast cen surovin in nato zlasti rast cen nafte v sedemdesetih letih dvajsetega stoletja.

Slika 2:
Kombiniran indeks cen električne energije na inflacijo v Nemčiji

V tretjem in četrtem stolpcu tabele »Cene električne energije za industrijske uporabnike (skupina IC, 500<2000 MWh letne porabe) v Nemčiji in Sloveniji« je prikazana analiza cen električne energije (našega vzorca) v primerjavi Nemčija:Slovenija in glede na inflacijo v Nemčiji. Razmerje cen električne energije in splošne ravni cen kaže tudi slika »Kombiniran indeks cen električne energije na inflacijo v Nemčiji«. Slovenske cene električne energije so bile v obdobju delovanja elektrogospodarstva kot enega od infrastrukturnih sektorjev precej nižje kot na Nemškem, a so se povečale že pred liberalizacijo trga. Od leta 2000 do 2005 so upadle bolj kot cene v Nemčiji in se kasneje z njimi povsem izravnale. Očitno je Slovenija postala del širšega trga električne energije in bo v prihodnje delila njegovo usodo. Kaj bi lahko po Prebischo-Singerjevi tezi sklepali o relativnih cenah električne energije na nemškem trgu. Primerjava med cenami električne energije za industrijski odjem (naš vzorec) in nemško inflacijo (harmoniziran indeks cen življenjskih potrebščin) kaže, da so v obdobju spreminjanja institucionalnega okvirja gospodarjenja z električno energijo cene te dobrine zaostajale za rastjo ostalih cen, po letu 2002 pa so naraščale hitreje. Od 2002 do 2009 so se cene elektrike za industrijski odjem (naš vzorec) v Nemčiji povečale 41% bolj od inflacije. V obdobju krize so relativno upadle za 10%. Relativne cene električne energije (po našem vzorcu) so bile tudi 2011 za 27% višje kot 2002. Sklenemo lahko, da v tržnem okviru in ob predpostavki pokrivanja stroškov investicij ter proizvodnje električne energije, cene te dobrine sicer nihajo močneje od inflacije a v povprečju naraščajo hitreje od splošne rasti cen. Prebischo-Singerjeve hipoteze za trg električne energije ne moremo potrditi. V prihodnje lahko, ob gospodarski rasti, pričakujemo hitrejšo rast cen elektrike od splošne rasti cen.

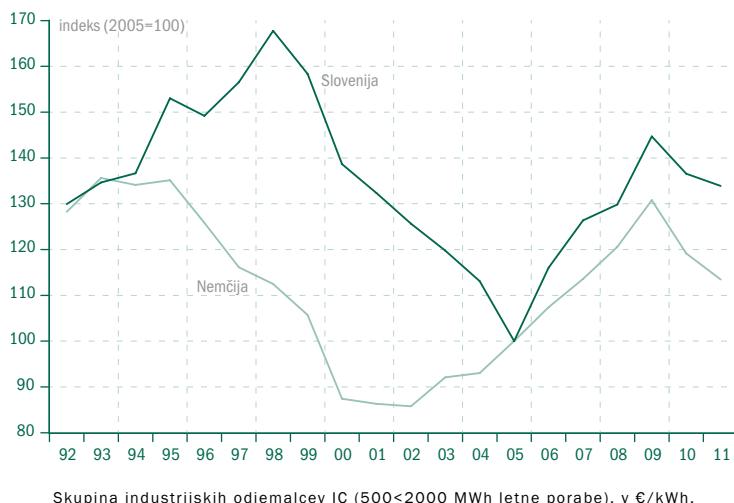
3. Cene električne energije in gospodarska rast – ocena po Engelovem zakonu

Primerjavo dinamike (indekov) cen električne energije in gospodarske rasti prikazujemo v zadnjih dveh (petem in šestem) stolpcih tabele »Cene električne energije za industrijske uporabnike (skupina IC, 500<2000 MWh letne porabe) v Nemčiji in Sloveniji« ter na sliki »Kombiniran indeks cen električne energije na enoto realnega BDP«. Ti rezultati kažejo ali vsaj nakazujejo za kakšno dobrino se uvršča električna energija glede na klasifikacijo dobrin po Engelovem zakonu (Engel, 1857)³. Ta ekonomski zakon loči dobrine na superiorne, normalne in inferiorne glede na rast oziroma upadanje povpraševanja po teh dobrinah ob rasti dohodka. Če skupaj z gospodarsko rastjo in rastjo dohodka pričakujemo upad povpraševanja po tej dobrini, bi pomenilo da je električna energija inferiorna dobrina. Rezultati naše analize kažejo, da se v obdobju gospodarske rasti cene električne energije (po našem vzorcu – torej za specifičen del porabe v nemški ali slovenski industriji) povečujejo hitreje od realne rasti bruto domačega produkta, v obdobju recesije (finančne krize) pa so cene električne energije upadle celo bolj od padca realnega bruto domačega produkta. Nihanje cen je bilo v tem primeru posledica spreminjanja povpraševanja. Rast

³ Ernst Engel je bil nemški statistik iz devetnajstega stoletja. Odkril je različen režim dinamike povpraševanja po različnih dobrinah, originalno po hrani, ob spreminjanju realnega dohodka prebivalstva.

in padec povpraševanja po tej dobrini sta bila večja od rasti oziroma upada dohodka. Po Engelovem zakonu gre torej najmanj za normalno dobrino pri kateri lahko pričakujemo rast povpraševanja in cen skupaj z gospodarsko rastjo. Rast cen električne energije je torej pri sodobnih razmerah gospodarjenja ekonomsko teoretično pričakovana.

Slika 3:
Kombiniran indeks cen električne energije na enoto realnega BDP

35

V tabeli »Vpliv gospodarske rasti (ali upadanja) na dinamiko cen električne energije za industrijske uporabnike (skupina IC, 500<2000 MWh letne porabe) v Nemčiji in Sloveniji od 1993 do 2011« predstavljamo rezultate analize povezave med rastjo cen električne energije in gospodarsko rastjo oziroma, za Slovenijo, z razmerami na širšem trgu električne energije. Tu vidimo, da 1% rast ali upadanje realnega BDP v Nemčiji vpliva na gibanje cen električne energije (naš vzorec) v enaki smeri za slabih 0.7%. Vpliv nastopi leto dni po spremembi nemškega BDP. To pomeni, da je električna energija normalna in ne superiorna dobrina. V Sloveniji je ta učinek nekoliko močnejši. Za vsak odstotek rasti BDP narastejo tudi cene električne energije (industrijski odjem specifičnega obsega) za skoraj 0.8% na kratek rok. Vendar je vpliv razporejen na daljše obdobje. To razporeditev vpliva kaže, skupaj z razporeditvijo vpliva ostalih neodvisnih spremenljivk (v tem primeru tudi dinamika cen električne energije za specifičen obseg industrijskega odjema v Nemčiji) za eno leto zamaknjena spremenljivka cen te dobrine v Sloveniji. Skupaj⁴ znaša direkten in na prejšnja obdobja razporejen vpliv 1% gospodarske rasti na dinamiko slovenskih cen električne energije (za specifičen odjem v našem vzorcu) kar 1%.

4 Če je koeficient v enačbi pri dani neodvisni spremenljivki b in je koeficient pri za eno obdobje zamaknjeni odvisni spremenljivki d , je skupen vpliv dane neodvisne spremenljivke na odvisno spremenljivko: $b/(1-d)$.

36

Tabela:

Vpliv gospodarske rasti (ali upadanja) na dinamiko cen električne energije za industrijske uporabnike (skupina IC, 500<2000 MWh letne porabe) v Nemčiji in Sloveniji od 1993 do 2011

		Konstanta	BDP	Cene električne energije v Nemčiji	Cene električne energije v Sloveniji	AR(1) člen ⁴	R ²	LM ⁵
			stopnje rasti	stopnje rasti				
Cene električne energije v Nemčiji	stopnje rasti		0.65 [-1] ²			0.60	0.37	0.88
	[t vrednost]		[1.3]			[2.9]		
Cene električne energije glede na inflacijo v Nemčiji	stopnje rasti	-2.14	0.59 [-1] ²			0.56	0.31	0.96
	[t vrednost]	[-0.6]	[1.0]			[2.4]		
Cene električne energije v Sloveniji	stopnje rasti		0.78	0.61	0.22 [-1] ²		0.37	0.57
	[t vrednost]		[1.8]	[2.1]	[1.1]			

1 Za skupino industrijskih odjemalcev IC (500<2000 MWh letne porabe).

V pojasnitvi slovenskih cen te dobrine je tudi za eno obdobje (leto) zamaknjena odvisna spremenljivka, kar kaže na t.i. Koyckovo razporeditev vpliva neodvisnih spremenljivk (gospodarske rasti in cen te dobrine na širšem trgu od Slovenskega) skozi daljše obdobje.

2 Številka v oklepaju kaže zamik (v letih) vpliva gospodarske rasti na rast cen električne energije.

3 Breusch-Godfreyev LM test serijske korelacije (časovni zamik treh let) – kaže verjetnost da ni avtokorelacija.

4 AR člen odpravlja avtokorelacijo oziroma medsebojno odvisnost ostankov regresije z avtomatskim oblikovanjem instrumentalne spremenljivke. V obeh primerih, ko smo uporabili AR člen je bil »Inverted AR Root« manjši kot ena kar kaže, da je model stacionaren in ekonometrična ocena korektna.

5 R² je determinacijski količnik in kaže koliko sprememb odvisne spremenljivke (v našem primeru cen električne energije) pojasnjujejo spremembe neodvisnih spremenljivk (v našem primeru gospodarske rasti, cen na širšem trgu, instrumentalnih spremenljivk). Ni sicer visok, a je takšna pojasnitev za stopnje rasti sprejemljiva.

V Nemčiji je vpliv gospodarske rasti na cene električne energije tako močan, da se kaže tudi v relativnih cenah te dobrine. Ob povečanju nemškega realnega BDP za 1% se cene električne energije (za industrijo in v danem obsegu porabe) povečajo za 0.6% glede na nemško inflacijo. V primeru recesije (upada BDP) pa se za enak odstotek znižajo.

Slovenija je pri gospodarjenju z električno energijo del širšega trga. Razmere na njem (ravnotežne cene) bolj ali manj dobro odslikavajo cene te dobrine v Nemčiji. Pri povečanju ali zmanjšanju cen električne energije (za industrijo odjema 500 MWh do 2000 MWh letno) v Nemčiji za 1% se slovenske cene te dobrine kratkoročno spremenijo za 0.6%, po končanem prilagoditvenem obdobju pa za 0.8%, v enaki smeri.

Rezultati naše ekonometrične analize kažejo, da se bo z gospodarsko rastjo povrnila tudi rast cen električne energije. Ta rast bo stabilna in nekoliko počasnejša od dolgoročne

gospodarske rasti. Cene električne energije se bodo povečale tudi relativno. Glede na raven ostalih cen, kot jih kaže indeks inflacije (harmoniziran indeks cen življenjskih potrebščin).

4. Metodologija

Povezavo med rastjo cen električne energije in gospodarsko rastjo smo na letnih podatkih, za obdobje 1993 do 2011, ocenili z enačbami:

$$a) [100*(PEINEM/ PEINEM(-1)-1)] = f \{[100*(BDPNEM(-1)/ BDPNEM(-2)-1)], AR(1)\}$$

37

$$b) \{100*[(PEINEM/HICPNEM)/PEINEM(-1)/HICPNEM(-1)]-1\} = \\ f \{CON, [100*(BDPNEM(-1)/ BDPNEM(-2)-1)], AR(1)\}$$

$$c) [100*(PEISLO/ PEISLO (-1)-1)] = f \{[100*(BDPSLO/ BDPSLO (-1)-1)], \\ [100*(PEINEM/ PEINEM(-1)-1)], [100*(PEISLO(-1)/ PEISLO (-2)-1)]\}$$

Kjer je:

PEINEM - cene električne energije (€ na KWh) za industrijske uporabnike (skupina IC, 500 do 2000 MWh letne porabe) v Nemčiji;

PEINEM(-1) – za eno leto zamaknjena spremenljivka PEINEM;

PEISLO - cene električne energije (€ na KWh) za industrijske uporabnike (skupina IC, 500 do 2000 MWh letne porabe) v Sloveniji;

PEISLO(-1) - za eno leto zamaknjena spremenljivka PEISLO;

PEISLO(-2) - za dve leti zamaknjena spremenljivka PEISLO;

BDPSLO – indeks realnega BDP v Sloveniji (2005=100);

BDPSLO(-1) – za eno leto zamaknjena spremenljivka BDPSLO;

BDPNEM - indeks realnega BDP v Nemčiji (2005=100);

BDPNEM(-1) – za eno leto zamaknjena spremenljivka BDPNEM;

BDPNEM(-2) – za dve leti zamaknjena spremenljivka BDPNEM;

HICPNEM – harmoniziran indeks cen življenjskih potrebščin v Nemčiji (2005=100);

HICPNEM (-1) – za eno leto zamaknjena spremenljivka HICPNEM;

CON – konstanta;

AR(1) – AR člen.

5. Literatura

Engel, E., 1857: »Die Productions- und Consumptionsverhaeltnisse des Koenigsreichs Sachen«, Anlage I, 1-54.

Engel, E., 1895: »Die Lebenskosten Belgischer Arbeiter-Familien frueher und jetzt«, Reprinted in International Statistical Institute Bulletin 9, 1 – 124.

Kaldor, N., 1934: »A Classificatory Note on the Determination of Equilibrium«, Review of Economic Studies, Vol. 1, p. 122-36.

Kaldor, N., 1938: »The Cobweb Theorem«, Quarterly Journal of Economics, Vol. 52, p. 255-280.

Križanič F., 2001: "O vplivu liberalizacije trgovanja z elektriko na ravnanje z energijo in na energetski sektor v Sloveniji", Gospodarska gibanja, št. 325, marec 2001, EIPF, str. 25-40;

Križanič F., Oplotnik Ž. (2006): "Contemporary Economic Growth and the Consumption of Energy raw Materials (the Case of Slovenia)", East European Quarterly, Vol. 40, no. 2 (June 2006), University of Colorado (Boulder Campus), p. 181-181.

Perez, C.: "Structural Change and the Assimilation of new Technologies in the Economic and Social System", Futures, vol. 15, no. 4, October, p 357-375.

Prebisch, R., 1950: »The Economic Development of Latin America and its Principal Problems«, New York, Like Success, United Nations Department of Economic Affairs, p 1-59.

Singer, H., 1950: »The Distribution of Gains Between Investing and Borrowing Countries«, American Economic Review 40, p. 473-85.

6. Viri podatkov in programska oprema

Podatke o smo pridobili na spletni strani Eurostata:

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nama_gdp_k&lang=en

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=prc_hicp_aind&lang=en

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nrg_pc_205&lang=en

http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nrg_pc_205_h&lang=en

<http://www.eex.com/en/>

39

Cene električne energije so objavljene po dveh metodologijah, pri tem je za leto 2007 objavljena cena po stari in novi metodologiji. Časovno vrsto cen smo prilagodili tako, da smo staro vrsto (od 1992 do 2006) popravili za količnik cen v letu 2007. Ker so objavljene cene za pol leta, smo jih z navadnimi aritmetičnimi sredinami preračunali v letna povprečja. Za vse v analizo vključene stopnje rasti (cen električne energije za industrijski odjem, skupina IC, v Sloveniji in Nemčiji, relativno raven teh cen v Nemčiji glede na inflacijo ter realni BDP v Sloveniji in Nemčiji) smo izvedli test enotnega korena (unit root test), ki je potrdil stacionarnost serij pri 5% verjetnosti.

Programska oprema: EViews 7.1

	Prebivalstvo	Domača končno trošenje za blago in tržne storitve						Širša država			Skupno		
		Investicije v osn. sredstva			mesečna rast			mesečna rast			mesečna rast		
		Letni porast	mio. €	letni porast	letni porast	mio. €	mio. €	letni porast	letni porast	letni porast	mio. €	letni porast	mesečna rast
Leto	mio. €	letni porast	mesečna rast	letni porast	mesečna rast	letni porast	mio. €	letni porast	letni porast	letni porast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2007	17205	78	0,73	9631	21,0	0,99	2212	6,7	1,16	29048	11,8	0,87	0,87
2008	19243	8,8	0,00	10405	9,78	0,87	2526	14,18	1,35	32174	9,50	0,87	0,87
2009	18852	-2,30	-2,78	8369	-22,11	-23,57	2512	-0,57	-2,56	29732	-8,70	-9,29	-9,29
2010	19578	0,74	3,64	7651	-9,69	-5,79	2512	-0,10	-1,79	29741	-2,24	-1,78	-1,78
2011	20675	2,80	1,19	6694	-6,62	-0,96	2443	-2,77	-5,99	29812	0,07	-0,11	-0,11
2011/II	5242	2,97		1695	-11,05		616	-1,40		7553	-0,90		
7	1785	0,09	-0,82	581	-7,88	-1,54	208	2,11	-0,28	2573	-1,68	-0,93	-0,93
8	1802	7,56	1,27	530	-10,77	-2,00	216	7,51	0,86	2548	3,15	0,43	0,43
9	1880	4,11	0,61	575	-4,16	-1,89	181	-1,71	-1,17	2635	1,78	-0,18	-0,18
III	5467	3,85		1685	-7,60		604	2,76		7756	1,04		
10	1852	2,92	0,18	586	-5,14	-1,54	196	-3,34	-1,43	2654	0,54	-0,41	-0,41
11	1691	1,75	0,64	607	5,89	2,56	204	-5,72	-2,28	2503	2,06	0,81	0,81
12	1791	-0,75	-0,08	564	-5,65	2,82	237	-26,74	-7,43	2592	4,90	-0,18	-0,18
IV	5335	1,29		1757	-1,77		638	-14,20		7729	-0,89		
2012/1	1557	5,24	0,83	422	-8,85	0,48	206	1,67	3,60	2184	1,86	1,16	1,16
2	1505	4,56	0,48	430	-13,77	-1,71	191	3,88	1,79	2126	0,19	0,12	0,12
3	1741	1,67	-0,52	561	-5,84	-0,63	191	-4,34	-0,39	2493	-0,59	-0,52	-0,52
I	4803	3,71		1413	9,27		587	0,32		6803	0,43		
4	1681	0,07	-0,88	512	-4,78	-0,59	215	0,86	2,67	2408	-0,94	-0,47	-0,47
5	1729	-1,45	-0,58	537	-9,21	-1,85	191	-5,89	-0,38	2457	-3,61	-0,87	-0,87
6	1803	-0,33	-0,71	541	-4,31	-2,11	190	-4,68	-1,18	2534	-1,54	-1,06	-1,06
II	5212	-0,58		1590	-6,17		597	-3,16		7399	-2,04		
7	1819	1,88	-0,65	524	-9,79	-2,21	198	-4,57	-0,05	2541	-1,27	-0,95	-0,95
8	1821	1,02	0,91	493	-6,87	-2,06	194	-9,83	-0,53	2509	-1,54	0,17	0,17
9	1793	-4,59	-0,61	547	-4,82	-0,44	156	-13,56	-2,68	2497	-5,25	-0,72	-0,72
III	5433	-0,63		1564	-7,17		549	-9,14		7546	-2,71		
10	1890	2,04	0,58	515	-11,98	-2,00	215	9,30	2,05	2620	-0,54	0,11	0,11

	Izvoz Slovenije*				Izvoz Slovenije izven EU27**				Izvoz EU27**				Izvozne cene Slovenija**				Izvozne cene EU27**			
	Leto	mil. €	letni porast	mesečna rast	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	mil. €	medletna stopnja	indeks	indeks	medletna stopnja	indeks	indeks	medletna stopnja	indeks	medletna stopnja		
2007	19387	15.7	0.85	6740.1	15.3	1237251	6.7	105.7	2.1	104.9	1.5									
2008	19724	1.74	-0.68	7407	9.90	1308960	5.4	109.3	3.4	108.0	2.9									
2009	16006	-18.85	-21.86	5773	-22.07	1090939	-16.6	107.3	-1.82	107.0	-0.84									
2010	18251	14.02	16.09	6359	10.16	1338504	22.63	110.3	2.75	112.7	5.27									
2011	20458	12.10	13.22	7255	13.87	1530880	13.47	117.6	6.57	117.7	4.45									
2011/II	5289	13.08		1856	16.43	37791	12.22	117.3	7.59	116.9	3.14									
7	1694	6.50	-1.29	630	5.71	129156	3.85	118.1	6.25	117.2	2.03									
8	1493	15.37	1.28	575	11.93	122480	13.80	117.3	3.03	118.1	3.77									
9	1874	9.50	-0.77	672	16.34	131592	9.37	119.3	6.00	117.9	3.33									
III	5061	10.11		1876	11.24	383229	8.78	118.2	5.08	117.7	3.04									
10	1755	7.03	-2.00	624	9.21	131624	8.42	118.1	5.06	119.1	5.22									
11	1840	9.21	0.30	650	10.95	137029	11.21	120.2	6.41	118.3	4.89									
12	1552	5.26	0.87	616	2.73	135644	10.80	119.6	7.28	120.0	5.09									
IV	5147	7.25		1890	7.58	404297	10.15	119.3	6.25	119.1	5.07									
2012/1	1569	3.28	1.13	508	13.73	124024	14.24	120.4	5.84	121.4	3.68									
2	1841	4.14	0.66	566	4.48	133273	10.40	121.4	5.33	123.1	5.28									
3	1889	1.20	0.19	686	6.46	147600	7.83	122.9	4.74	122.3	4.33									
I	5099	2.77		1760	7.79	404896	10.58	121.6	5.30	122.2	4.43									
4	1738	3.74	0.38	649	9.52	132117	8.43	120.4	164	122.2	4.27									
5	1795	-1.14	-0.04	685	12.75	144984	10.94	121.1	2.81	122.8	5.22									
6	1821	1.30	-0.79	713	8.76	146319	17.37	122.1	5.65	123.2	5.56									
II	5354	1.24		2047	10.31	423420	12.26	121.2	3.35	122.7	5.01									
7	1762	4.00	-0.79	710	12.79	149013	15.37	123.2	4.27	123.9	5.71									
8	1543	3.38	1.35	643	11.84	139436	13.84	122.4	4.38	125.6	6.36									
9	1789	-4.51	-1.39	656	-2.25	137821	4.73	119.2	-0.10	124.7	5.78									
III	5095	0.66		2010	7.12	426270	11.23	121.6	2.84	124.7	5.95									
10	1906	8.58	0.70	705	13.04	151171	14.85	120.5	1.98	123.8	3.96									
11	1864	1.29	0.39	686	5.51	146632	7.01	118.4	-1.46	123.8	4.66									

* podatki SURS, ** podatki Eurostat

	Uvoz Slovenije*				Uvoz Slovenije izven EU27**				Uvoz EU27**				Uvozne cene Slovenija**				Uvozne cene EU27**			
	Leto	mil. €	letni porast	meseca rast	mil. €	meseca stopnja	mil. €	meseca stopnja	mil. €	meseca stopnja	indeks	mediterna stopnja	indeks	mediterna stopnja	indeks	mediterna stopnja	indeks	mediterna stopnja		
2007	21236	16,0	0,87	6050,0	41,4	1422211	5,2	120,2	3,9	111,7	0,6									
2008	22648	6,65	-0,05	7240,0	19,7	1550276	8,12	128,0	6,8	121,8	8,7									
2009	16773	-25,94	-28,77	5527	-23,65	1198313	-22,70	117,8	-7,96	108,9	-10,53									
2010	19504	16,29	17,44	7292	31,94	1482947	23,70	128,0	8,65	123,8	13,65									
2011	21954	12,56	14,40	8250	13,06	1681150	11,40	138,7	8,33	137,2	10,80									
2011/II	5561	12,91		2051	15,02	419219	11,52	137,4	6,73	136,7	9,51									
7	1727	5,44	-2,32	641	12,40	138332	5,22	137,5	5,35	136,1	5,68									
8	1670	17,98	0,25	662	29,99	140257	10,49	139,5	5,11	137,7	7,30									
9	2033	14,02	-0,21	732	5,21	142133	5,92	1410	7,52	136,5	7,30									
III	5430	12,28		2035	14,63	420723	7,16	139,4	5,99	136,8	6,76									
10	1874	3,23	-2,15	710	-3,69	143480	9,55	141,1	5,83	139,3	10,30									
11	1975	5,55	0,08	761	-0,38	145002	3,56	141,8	8,54	139,2	10,40									
12	1782	4,77	0,46	629	-5,36	134301	-0,19	138,5	5,12	141,3	8,69									
IV	5631	4,52		2100	-3,03	422782	4,25	140,5	6,49	139,9	9,79									
2012/1	1744	9,72	2,78	719	10,15	148529	6,19	142,0	4,87	143,9	7,00									
2	1759	2,37	1,12	659	-0,05	145613	11,27	145,5	5,05	145,8	8,54									
3	2003	-1,01	0,40	733	-2,57	154888	4,87	142,6	3,13	146,4	6,61									
1	5507	3,28		2110	2,26	449030	7,31	143,4	4,35	145,3	7,38									
4	1795	1,41	-0,36	656	-7,50	144632	4,76	141,5	2,62	145,9	6,13									
5	1875	-4,67	-0,92	689	0,69	149142	3,83	142,5	4,38	144,5	6,75									
6	1842	0,91	-0,73	724	10,05	146587	6,60	146,3	6,20	144,3	5,21									
II	5511	-0,90		2069	0,86	440360	5,04	143,4	4,40	144,9	6,03									
7	1808	4,70	-1,25	633	-1,19	146579	5,96	144,8	5,24	143,8	5,67									
8	1696	1,51	0,67	663	0,15	152843	8,97	149,6	7,23	148,2	7,61									
9	1782	-12,33	-2,41	651	-11,06	150321	5,76	149,6	6,06	148,6	8,91									
III	5286	-2,66		1947	-4,30	449742	6,90	148,0	6,18	146,9	7,40									
10	1980	5,69	-0,11	717	1,01	160970	12,19	143,4	1,66	145,5	4,43									
11	1831	-7,26	-1,66	725	-4,73	148309	2,28	146,3	3,17	144,1	3,52									

* podatki SURS, ** podatki Eurostata

Leto	Industrijska produkcija EU27	Gospodarska aktivnost in brezposelnost v EU						Anketna stopnja brezposelnosti
		Predelovalna dejavnost EU27	Gradbeni aktivnosti EU27	Trgovina na drobno EU27	medletna stopnja indeks	medletna stopnja indeks	EU 27 medletna stopnja indeks	
2007	111,61	3,3	113,04	3,9	111,27	3,7	107,73	3,5
2008	109,13	-2,2	108,05	-4,4	103,33	-7,1	111,06	3,1
2009	91,18	-16,2	91,31	-15,2	93,35	-9,6	107,76	-3,0
2010	97,38	6,5	97,93	7,3	88,85	-4,4	110,34	2,1
2011	101,15	3,40	103,14	4,80	89,89	0,07	111,85	1,30
2011/11	101,87	3,7	105,28	5,3	96,21	-1,8	110,51	1,4
7	101,32	3,5	104,79	4,7	96,98	3,0	113,71	0,6
8	87,82	4,6	90,01	5,8	83,28	1,6	108,96	0,8
9	104,74	2,1	109,15	3,0	100,03	1,3	109,81	0,8
III	97,96	3,3	101,32	4,4	93,43	2,0	110,83	0,7
10	106,75	0,9	109,92	2,0	100,46	-1,0	115,82	1,4
11	106,16	0,1	108,44	1,5	99,51	1,8	113,68	1,0
12	96,15	-1,2	95,94	0,9	91,04	-3,1	140,8	1,3
IV	103,02	0,0	104,77	1,5	97,00	-0,7	123,43	1,3
2012/1	95,65	-1,6	94,99	-0,1	75,26	-1,2	105,49	1,9
2	97,09	-1,6	96,63	-2,1	72,88	-11,1	99,96	1,0
3	106,47	-1,4	108,68	-0,8	89,83	-4,0	112,15	3,2
I	99,74	-1,5	100,10	-1,0	79,32	-5,5	105,87	2,0
4	97,63	-2,4	99,59	-2,9	88,2	-5,8	111,3	-1,1
5	99,78	-2,4	102,98	-2,6	89,88	-6,4	112,91	3,2
6	101,24	-2,1	104,9	-2,5	94,06	-5,1	113,86	2,7
II	99,55	-2,3	102,49	-2,6	90,71	-5,8	112,69	1,6
7	99,31	-1,8	102,5	-1,8	89,86	-6,6	116,64	1,1
8	86,71	-0,9	88,77	-0,8	79,6	-4,3	112,68	1,7
9	101,68	-2,7	105,65	-2,8	94,15	-5,7	113,47	1,7
III	95,90	-1,9	98,97	-1,9	87,87	-5,6	114,26	1,5
10	103,23	-3,0	105,99	-3,1	96,73	-3,7	116,34	-0,6
11	102,28	-3,3	103,74	-3,8	93,66	-5,9	114,52	-0,1

Naročila, pričakovanja in poslovni optimizem v EU										
Leto	Poslovna klima EU13			Naročila, predelovalna dejavnost EU27		Naročila, gradbeništvo EU27		Trgovina na drobno pričakovanja EU27		Postovni optimizem EU27
	ocena stanja	mediterna spremembra	ocena stanja	mediterna spremembra	indeks naročil	mediterna spremembra	ocena stanja	mediterna spremembra	EU27	
2007	1,29	0,24	2,96	5,66	-8,07	-1,43	14,11	2,1	3,7	11,6
2008	-0,38	-1,67	-15,51	-8,47	-17,24	-9,17	-3,58	-17,69	-10,09	-4,28
2009	-2,55	-2,17	-53,00	-37,49	-45,33	-28,09	-13,12	-9,54	-26,53	-16,44
2010	0,45	2,92	-24,36	28,65	-43,25	2,08	6,02	19,12	-5,13	21,40
2011	0,60	0,16	-11,68	12,70	-40,31	4,12	-0,64	-6,85	-2,33	2,62
2011/II	1,1	0,7	-6,0	19,5	-38,8	6,2	6,7	-0,1	2,9	7,3
7	0,4	-0,2	-8,1	11,2	-33,7	9,2	4,0	-8,9	-2,2	2,1
8	0,1	-0,6	-10,2	6,0	-37,4	2,8	-7,2	-14,3	-2,4	-11
9	-0,1	-0,8	-14,7	14	-37,7	1,8	-6,1	-18,9	-5,6	-5,4
III	0,1	-0,5	-11,0	6,2	-36,3	4,6	-5,8	-14,0	-3,4	-1,5
10	-0,2	-11	-17,5	-0,3	-38,7	0,3	-3,7	-16,0	-9,7	-7,0
11	-0,4	-13	-20,1	-3,6	-37,9	4,5	-7,4	-18,6	-12,5	-7,9
12	-0,3	-16	-22,2	-10,6	-43,0	2,8	-12,0	-18,8	-13,5	-11,3
IV	-0,3	-1,3	-19,9	-4,8	-39,9	2,5	-7,7	-17,8	-11,9	-8,7
2012/1	-0,2	-1,6	-21,4	-9,3	-43,6	5,1	-18,4	-16,4	-8,5	-9,7
2	-0,2	-1,6	-18,6	-8,1	-42,2	2,7	-8,4	-12,7	-5,8	-8,9
3	-0,3	-1,7	-19,3	-12,6	-38,6	6,8	-1,8	-12,1	-5,1	-10,0
I	-0,2	-1,6	-19,8	-10,0	-41,5	4,9	-9,5	-13,7	-6,5	-9,5
4	-0,5	-1,8	-18,9	-13,4	-37,8	3,0	3,9	-5,2	-5,3	-9,6
5	-0,8	-1,8	-23,2	-16,1	-41,5	-4,1	2,2	-10,8	-8,8	-11,7
6	-0,9	-1,8	-22,9	-17,4	-40,7	-2,5	1,1	-1,3	-10,2	-11,7
II	-0,7	-1,8	-21,7	-15,6	-40,0	-1,2	0,9	-5,8	-8,1	-11,0
7	-1,3	-1,7	-22,4	-14,3	-37,6	-3,9	-8,3	-4,3	-12,1	-9,9
8	-1,2	-1,3	-24,9	-14,7	-40,0	-2,6	-7,9	-0,7	-11,8	-9,4
9	-1,3	-1,2	-25,7	-11,0	-41,4	-3,7	-8,3	-2,2	-11,9	-6,3
III	-1,3	-1,4	-24,3	-13,3	-39,7	-3,4	-8,2	-2,4	-11,9	-8,5
10	-1,6	-1,4	-32,8	-15,3	-45,9	-7,2	-5,9	-2,2	-16,5	-6,8
11	-1,2	-0,8	-31,1	-11,0	-45,7	-7,8	-1,3	6,1	-17,2	4,7
12	-1,1	-0,8	-30,3	-8,1	-46,6	-3,6	-8,9	3,1	-16,1	-2,6

		Gospodarska klima		Naročila, predelovalna dejavnost		Naročila, gradbeništvo		Trgovina na drobno pričakovanja		Poslovni optimizem	
Leto	ocena stanja	medljena spremembra	ocena stanja	medljena spremembra	indeks naročil	medljena spremembra	ocena stanja	medljena spremembra	ocena stanja	medljena spremembra	ocena stanja
2007	13,4	3,1	8,3	3,8	13,0	19,4	40,9	4,8	11,6	1,8	
2008	2,2	-11,2	-19,3	-27,6	-6,5	-19,5	30,5	-10,4	-4,3	-15,9	
2009	-22,3	-25,5	-61,7	-42,4	-61,7	-55,2	0,0	-30,5	-22,9	-18,6	
2010	-8,8	12,9	-24,6	37,1	-68,8	-71	24,9	24,8	-0,9	22,0	
2011	-6,7	2,0	-15,5	7,0	-59,3	9,7	24,7	-1,8	-0,3	-0,1	
2011/II	-3,3	5,0	-5,2	14,8	-59,4	13,1	28,0	-5,1	4,8	2,2	
	7	-6	0	-11,3	1,2	-50,4	14,4	23,2	4,2	-2,9	-4,3
8	-6	0	-19,2	0,1	-48,5	15,6	10,9	-25,1	-1,1	-2,7	
9	-4	1	-27,1	-3,8	-51,2	12,7	29,5	-4,8	1,7	-3,3	
III	-5,3	0,3	-17,2	-0,8	-50,0	14,2	21,2	-8,6	-0,8	-3,4	
10	-10	-3	-16,0	-10,8	-52,3	4,4	34,0	3,2	-7,7	-12,1	
11	-12	-2	-26,4	-9,6	-52,6	4,9	40,0	13,3	-12,9	-6,4	
12	-14	-2	-27,9	-9,0	-54,8	14,0	17,6	-5,8	-12,4	-4,7	
IV	-12,0	-2,3	-23,4	-9,8	-53,2	7,8	30,5	3,6	-11,0	-7,7	
2012/I	-12	-5	-24,9	-3,3	-61,8	12,0	-5,6	-22,6	-2,5	-6,6	
	2	-11	-5	-26,2	-8,2	-59,6	15,6	13,1	-11,4	-19	-9,2
3	-12	-6	-33,8	-23,9	-61,4	14,2	17,0	0,4	-5,0	-10,8	
I	-11,7	-5,3	-28,3	-11,8	-60,9	13,9	8,2	-11,2	-3,1	-8,9	
4	-15	-12	-28,8	-31,2	-61,5	1,8	37,5	15,3	-5,2	-15,0	
5	-13	-11	-27,8	-20,0	-55,1	2,4	37,7	1,8	-8,0	-13,7	
6	-17	-12	-33,7	-23,4	-49,9	7,6	26,3	0,3	-14,6	-13,5	
II	-15,0	-11,7	-30,1	-24,9	-55,5	3,9	33,8	5,8	-9,3	-14,1	
7	-17	-11	-35,6	-24,3	-43,5	6,9	24,4	1,2	-15,3	-12,4	
8	-18	-12	-37,7	-18,5	-43,7	4,8	7,8	-3,1	-13,7	-12,6	
9	-19	-15	-35,6	-14,5	-47,3	3,9	29,6	0,1	-11,8	-13,5	
III	-18,0	-12,7	-36,3	-19,1	-44,8	5,2	20,6	-0,6	-13,6	-12,8	
10	-23	-13	-36,1	-20,1	-50,2	2,1	24,5	-9,5	-16,6	-8,9	
11	-24	-12	-35,1	-8,7	-50,2	2,4	15,0	-25,0	-20,0	-7,1	
12	-20	-6	-33,9	-6,0	-49,3	5,5	13,0	-4,6	-16,3	-3,9	
IV	-22,3	-10	-35,0	-11,6	-49,9	3,3	17,5	-13,0	-17,6	-6,6	

Industrijska proizvodnja										Osnovna (el., plin, voda)		
	Skupno			Rudarstvo			Preduzetništvo industrije					
Leto	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	mesečna rast
2007	131,3	6,2	0,56	119,2	3,6	0,69	132,4	7,5	0,65	115,2	-11,1	-0,96
2008	129,1	-1,7	-0,06	117,3	-1,6	-0,32	130,2	-1,7	-0,03	116,2	0,9	0,00
2009	107,6	-16,7	-1,64	113,7	-3,1	-0,29	107,1	-17,7	-1,77	107,5	-7,5	-0,64
2010	115,3	7,1	0,78	127,5	121	1,00	115,3	7,6	0,84	107,8	0,3	-0,06
2011	104,4	2,6	-0,4	118,7	-7,7	-0,73	105,1	2,7	-0,45	89,1	4,6	0,09
2011/II	107,3	4,0		113,8	-9,2		109,5	4,4		81,4	3,8	
7	99,9	-1,2	-1,9	125,0	-8,5	2,09	101,0	-1,7	-2,11	80,1	4,4	-1,59
8	88,9	-1,8	-1,00	119,9	-17,3	4,30	88,0	-2,8	-1,26	84,2	11,8	0,95
9	113,2	2,6	-0,97	136,2	-1,7	5,34	115,3	2,9	-1,29	84,7	-0,4	0,48
III	100,7	0,0		127,0	-9,3		101,4	-0,3		83,0	5,1	
10	106,1	-2,1	-1,97	135,5	-6,0	3,75	106,5	-2,7	-2,45	90,9	4,7	0,22
11	111,8	0,4	-0,35	149,8	-2,5	1,91	111,2	-0,8	-0,51	102,2	13,1	1,59
12	95,8	-8,1	0,19	110,2	-16,3	2,32	93,3	-8,3	0,27	105,4	-4,0	0,67
IV	104,6	-3,1		131,8	-7,9		103,7	-3,8		99,5	4,0	
2012/1	99,6	1,3	1,60	96,6	5,8	-0,78	98,2	1,0	1,68	102,6	3,5	1,15
2	101,2	4,3	1,48	86,9	-11,5	-4,57	99,5	3,3	1,41	108,4	16,1	2,97
3	114,4	-2,3	0,75	91,5	-21,2	-7,20	115,8	-2,6	1,06	97,7	5,5	0,68
I	105,1	0,9		91,7	-10,0		104,5	0,4		102,9	8,3	
4	102,7	3,2	1,19	107,7	-7,5	-2,42	103,5	3,4	1,22	88,3	5,4	0,21
5	107,1	-3,2	0,10	114,3	10,2	-1,60	108,0	-4,6	0,04	91,0	9,9	0,86
6	108,3	-2,0	-0,35	112,8	-6,5	0,16	108,7	-4,1	-0,57	96,0	23,9	2,61
II	106,0	-0,8	-	111,6	-1,7	-	106,7	-2,0	-	91,8	12,8	-
7	103,9	4,3	-0,30	118,5	-5,2	0,65	103,4	2,7	-0,67	98,5	23,0	2,39
8	93	4,4	0,03	122,3	2,0	2,27	90,9	2,9	-0,17	97,6	15,9	2,86
9	107,2	-5,5	-1,39	127,5	-6,4	3,21	107,9	-6,6	-1,67	95,6	12,9	-0,09
III	101,4	0,7	-	122,8	-3,4	-	100,7	-0,8	-	97,2	17,1	-
10	113,8	7,1	0,36	138,0	1,8	3,86	113,8	6,7	0,29	101,6	11,8	0,11
11	108,0	-3,6	-1,13	122,0	-18,6	-1,95	107,0	-4,0	-1,15	104,6	2,3	-0,66

	Leto	Gradbeništvo			Nočišče domačih gostov			Nočišče tujih gostov			Skupaj nočišče		
		tisoč ur	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast	v 1000	letni porast	mesečna rast
2007	39383	10,9	0,80	3394	4,9	0,46	4867	8,4	0,74	8261	6,9	0,62	
2008	43591	10,7	0,86	3543	4,4	0,39	4809	-1,2	-0,08	8352	1,1	0,11	
2009	41929	-3,0	-0,92	3777	4,8	0,12	4526	-7,0	-0,42	8303	-2,0	-0,205	
2010	36901	-12,0	-1,01	3848	-4,2	-0,35	4923	0,7	0,03	8772	-1,5	-0,13	
2011	31765	-13,9	-	3867	0,5	-	5373	9,1	-	9240	5,3	-	
2011/II	8250	-14,0	-	883	0,4	-	1301	113	-	2184	6,6	-	
7	2786	-17,5	-213	536	-3,7	-1,93	852	9,7	1,96	1388	4,1	0,23	
8	2966	-8,1	115	578	2,1	-1,25	1014	10,0	1,96	1592	7,0	0,67	
9	2969	-11,6	0,32	300	7,3	0,17	562	112	1,86	862	9,8	1,25	
III	8721	-12,5	-	1414	0,8	-	2428	102	-	3842	6,6	-	
10	2622	-8,9	-0,19	257	-2,9	-0,64	375	5,5	0,81	632	1,9	0,15	
11	2865	-10,7	112	233	8,6	1,89	216	5,2	-1,40	449	7,0	-0,03	
12	2454	-10,5	-0,23	234	-3,3	-0,08	241	5,8	-2,12	474	12	-1,40	
IV	7941	-10,1	-	724	0,4	-	831	5,5	-	1555	3,1	-	
2012/1	1835	-6,8	-0,45	240	-0,3	0,62	337	0,6	-0,72	577	0,2	-0,20	
2	2076	-5,6	-0,85	325	-3,3	-0,80	216	4,5	-2,14	541	-0,3	-1,81	
3	2430	-9,5	-2,16	277	2,8	1,41	277	1,9	-0,09	553	2,4	0,43	
I	6341	-7,5	-	842	-0,5	-	830	2,0	-	1672	0,7	-	
4	2414	-6,9	-1,44	239	-14,3	-1,14	394	9,4	2,97	633	-0,9	1,22	
5	2673	-3,3	0,45	249	-1,6	-1,44	435	14,1	0,23	684	7,9	-0,34	
6	2580	-10,8	-1,61	355	0,9	-0,73	539	-3,7	1,17	893	-1,9	0,42	
II	7667	-7,1	-	843	-4,6	-	1367	5,1	-	2210	1,2	-	
7	2710	-2,7	-0,99	483	-9,9	-3,45	923	8,4	2,23	1406	1,3	0,08	
8	2684	-9,5	-0,13	554	-4,1	-1,30	1078	6,3	1,61	1632	2,5	0,72	
9	2452	-17,4	-2,80	271	-9,8	-0,98	580	3,1	1,06	850	-1,4	0,58	
III	7846	-10,0	-	1308	-7,5	-	2581	6,3	-	3888	1,2	-	
10	2455	-6,4	-0,20	240	-6,6	-1,37	370	-1,3	-0,84	610	-3,5	-1,03	

	Leto	Letalski			Cestni			Promet			Luški		
		PKM mio	letni porast	mesecna rast	tkm	letni porast	mesecna rast	tkm mio	letni porast	mesecna rast	tisac T	letni porast	mesecna rast
	2007	1185	13,7	0,88	13734	13,4	0,97	46587	-5,2	-0,31	15846	2,5	0,20
	2008	1349	13,8	1,49	16262	18,4	1,50	54715	17,4	1,32	16554	4,5	0,45
	2009	1194	-11,5	-1,16	14762	-9,2	-0,78	51707	-5,5	-0,50	13356	-19,3	-1,70
	2010	1224	2,5	0,19	-	-	-	57320	10,9	1,01	14591	9,2	0,66
	2011	1219	0,2	-0,9	-	-	-	57986	2,8	0,0	16201	14,0	1,2
2011/II	318	6,9	-	-	4383	1,5	-	14234	8,7	-	4123	9,6	-
7	175	-0,2	-0,12	-	1377	3,5	0,89	5254	5,9	2,73	1284	12,3	-1,06
8	160	-6,8	-1,81	-	1116	3,6	0,60	5406	6,9	5,15	1649	76,0	9,73
9	136	0,0	0,29	-	1381	3,6	0,40	4656	-7,7	3,80	1174	13,4	-1,98
III	471	-2,5	-	-	3874	3,6	-	15316	1,7	-	4106	31,8	-
10	101	-4,1	-0,73	-	1492	11,8	-0,29	4932	-1,7	3,27	1610	13,1	-2,16
11	63	-12,0	-3,89	-	1470	11,7	-0,33	5130	4,4	2,32	1141	-27,9	-7,65
12	54	-20,7	-5,02	-	1241	11,7	-0,34	5226	3,7	0,20	1457	25,7	5,42
IV	218	-11,0	-	-	4203	11,7	-	15288	2,1	-	4208	1,0	-
2012/1	55	-23,0	-4,61	-	1304	6,0	0,55	5194	19,6	-0,53	1441	5,3	-2,73
2	56	-15,8	-2,14	-	1396	6,0	0,63	4690	20,7	-1,65	1197	12,6	-2,97
3	66	-11,5	-0,66	-	1517	6,0	0,64	4392	-10,7	-3,19	1429	7,1	2,09
I	177	-16,8	-	-	4217	6,0	-	14276	8,6	-	4067	8,0	-
4	83	-6,1	3,54	-	1387	-5,3	-1,46	4436	1,5	-3,16	1390	-3,3	0,45
5	92	-10,3	0,36	-	1369	-5,3	-1,63	4652	-6,5	-3,79	1574	7,5	316
6	109	-14,2	-0,52	-	1395	-5,3	-1,72	4989	2,2	-2,29	1541	26,4	5,29
II	284	-10,7	-	-	4151	-5,3	-	14078	-11	-	4506	9,3	-
7	141	-19,2	-1,41	-	1297	-5,8	-1,62	5123	-2,5	-0,19	1499	16,8	1,37
8	136	-15,5	-1,93	-	1051	-5,9	-1,39	4535	-16,1	-0,69	1168	-29,2	0,41
9	112	-17,7	-0,75	-	1300	-5,9	-1,05	4851	4,2	0,92	1510	28,7	3,57
III	389	-17,5	-	-	3647	-5,9	-	14509	-5,3	-	4177	1,7	-
10	82	-18,7	-1,43	-	-	-	-	4700	-4,7	0,30	1249,378	-22,4	-6,49
11	71	11,4	3,79	-	-	-	-	4419	-13,9	-0,88	1405,139	23,2	-5,29

		Zaposlene osebe			Samozaposlene osebe			Iskalcizaposlitve			Skupaj	
	v podjetjih in organizacijah	letni porast	pri samoz. osebah	letni porast	podjetniki in poklici	letni porast	število	letni porast	aktivno prebivalstvo	letni porast	letri porast	
2006	675060	1,3	66527	1,7	51519	2,7	85836	-6,6	910675	0,6		
2007	696116	3,1	69933	5,1	53303	3,5	71336	-16,9	925334	1,6		
2008	717564	3,1	72300	3,4	55442	4,0	63216	-11,4	942473	1,9		
2009	699435	-2,5	67937	-6,0	58507	5,5	86353	371	944524	0,2		
2010	685733	-2,0	61461	-9,5	59824	2,2	100504	16,4	935543	-1,0		
2011	671812	-2,0	57238	-7,0	61258	2,0	110692	10,0	934658	0,0		
2011/5	674289	-2,1	58205	-6,4	61736	4,7	108634	10,4	937668	0,0		
6	674400	-2,1	58196	-6,3	61724	4,8	107081	91	936291	-0,1		
7	671146	-2,2	57872	-6,3	61373	3,5	107562	9,3	931724	-0,3		
8	670514	-2,0	57543	-6,1	61254	2,4	106996	8,0	930033	-0,3		
9	6722235	-2,1	57440	-5,8	61083	1,1	107049	9,3	931540	-0,3		
10	6727233	-2,0	57363	-5,3	61164	0,5	110905	8,0	935322	-0,3		
11	671946	-1,9	57006	-4,7	61235	0,6	111069	7,0	934488	-0,3		
12	667560	-0,8	55482	-3,6	61135	1,1	112754	2,5	930065	0,1		
2012/1	665195	-0,8	54454	-3,8	61473	1,3	115965	0,7	927533	-0,9		
2	6666092	-0,8	5470	-4,2	61440	0,8	115036	-0,5	927054	-1,1		
3	667916	-0,6	54804	-3,7	61357	0,2	110859	-2,7	925358	-1,2		
4	667700	-0,8	55305	-4,0	61151	-0,6	109084	-2,2	926003	-1,3		
5	667702	-1,0	55422	-4,8	60953	-1,3	106796	-1,7	923735	-1,5		
6	6666722	-1,1	55332	-4,9	60701	-1,7	105630	-1,4	921328	-1,6		
7	662760	-1,2	54971	-5,0	60406	-1,6	106896	-0,6	917442	-1,5		
8	660877	-1,4	54695	-4,9	60244	-1,6	106071	-0,9	914491	-1,7		
9	660484	-1,7	54702	-4,8	60395	-1,1	105441	-1,5	913758	-1,9		
10	659188	-2,0	54516	-5,0	60730	-0,7	110886	0,0	918027	-1,8		
11	657728	-2,1	53881	-5,5	60755	-0,8	111471	0,4	916473	-1,9		
12	-	-	-	-	-	-	118061	4,7	-	-		

	Živjeljske potrebuščine			Osnovna inflacija			Blago			Storitve			Goriva
Leto	indeks	letni porast	mesečna rast	indeks	letni porast	rast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks	letni porast	indeks
2007	106,39	3,6	0,43	105,07	3,5	0,37	105,29	3,2	108,45	4,8	112,10	3,4	
2008	112,33	5,7	0,28	110,19	5,1	0,37	111,28	5,7	114,26	5,3	122,64	9,5	
2009	113,12	0,72	0,06	112,40	1,90	0,05	110,85	-0,37	117,96	3,24	117,13	-4,02	
2010	115,20	1,80	0,17	112,58	0,15	0,02	113,73	2,60	119,34	1,18	133,46	14,01	
2011	117,29	1,81	0,19	113,47	0,79	0,12	117,29	3,12	119,37	0,03	145,09	8,84	
2011/7	116,65	0,9	-0,03	113,00	0,5	0,16	115,40	1,18	120,95	-0,4	143,67	5,6	
8	116,96	0,9	0,01	113,16	0,3	0,05	115,67	2,1	121,36	-0,5	145,84	7,5	
9	117,71	2,1	0,20	114,10	1,5	0,24	117,18	2,6	120,47	1,5	145,26	7,7	
III	117,11	1,3	-	113,42	0,7	-	116,08	2,1	120,93	0,2	144,92	6,9	
10	118,54	2,7	0,41	114,72	1,8	0,24	119,10	3,8	119,41	1,2	147,46	8,5	
11	118,85	2,7	0,33	115,08	2,0	0,21	119,44	3,6	119,31	1,2	147,93	8,6	
12	118,15	2,0	0,13	114,43	1,6	0,00	118,62	2,8	119,15	0,8	148,27	6,9	
IV	118,51	2,5	-	114,74	1,8	-	119,05	3,4	119,29	1,1	147,89	8,0	
2012/1	117,54	2,3	0,31	113,21	1,8	0,14	117,63	2,5	120,03	1,7	151,83	6,8	
2	118,20	2,9	0,22	113,23	1,9	0,11	118,55	2,9	120,28	2,7	155,32	8,5	
3	119,37	2,3	0,16	114,44	1,3	0,07	120,45	3,1	120,12	1,2	157,80	9,5	
I	118,37	2,5	-	113,63	1,7	-	118,88	2,8	120,14	1,9	154,98	8,3	
4	120,72	2,6	0,26	115,59	1,8	0,28	122,44	3,7	120,48	1,4	160,26	10,1	
5	121,45	2,4	0,17	116,06	1,7	0,21	122,91	3,1	120,57	1,0	157,26	7,8	
6	120,69	2,3	0,17	115,81	1,5	0,09	121,56	3,1	120,97	1,0	154,78	8,2	
II	120,95	2,5	-	115,82	1,6	-	122,30	3,3	120,67	1,1	157,43	8,7	
7	119,47	2,4	-0,13	114,72	1,5	0,17	119,56	3,6	121,84	0,7	154,89	7,8	
8	120,31	2,9	0,03	114,97	1,6	0,02	120,59	4,3	122,59	1,0	161,34	10,6	
9	121,58	3,3	0,46	115,96	1,6	0,25	122,78	4,8	122,44	1,6	165,64	14,0	
III	120,45	2,9	-	115,22	1,6	-	120,98	4,2	122,29	1,1	160,62	10,8	
10	121,75	2,7	0,47	116,70	1,7	0,23	123,76	3,9	121,51	1,8	162,75	10,4	
11	121,64	2,3	0,36	117,05	1,7	0,22	123,25	3,2	121,83	2,1	158,42	7,1	
12	121,31	2,7	0,17	116,59	1,9	0,21	122,80	3,5	121,84	2,3	158,04	6,6	
IV	121,57	2,6	-	116,78	1,8	-	123,27	3,5	121,73	2,0	159,74	8,0	

Harmonizirani indeksi cen v Sloveniji [podatki Eurostatata]

Leta	Skupni indeks		Blago		Storitve		Osnovna inflacija		Energija	
	Indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast
2005	100,00	2,47	100,00	2,07	100,00	3,26	100,00	1,16	100,00	11,85
2006	102,54	2,54	102,06	2,06	103,52	3,52	101,55	1,55	108,45	8,45
2007	106,39	3,76	105,31	3,19	108,56	4,87	105,07	3,47	112,10	3,36
2008	112,28	5,53	111,28	5,66	114,26	5,25	110,32	4,99	122,64	9,40
2009	113,25	0,86	110,85	-0,40	117,96	3,23	112,40	1,88	117,13	-4,38
2010	115,62	2,09	113,73	2,60	119,33	1,16	112,58	0,16	133,46	13,94
2011	118,03	2,09	117,29	3,13	119,37	0,00	113,47	0,79	145,19	8,88
2011/1	115,88	2,33	114,74	3,76	118,01	-0,43	111,18	0,04	142,12	12,56
2	115,92	2,03	115,25	3,83	117,12	-1,42	111,14	-0,08	143,10	12,29
3	117,51	2,38	116,83	3,72	118,72	-0,22	112,96	0,55	144,08	11,39
4	118,37	2,00	118,07	3,23	118,82	-0,39	113,56	0,25	145,60	9,98
5	119,35	2,43	119,27	3,86	119,38	-0,33	114,16	0,68	145,86	8,61
6	118,58	1,56	117,94	2,67	119,72	-0,61	114,15	0,40	143,04	6,48
7	117,31	1,06	115,40	1,80	120,95	-0,44	113,00	0,47	143,67	5,55
8	117,62	1,20	115,67	2,08	121,36	-0,55	113,16	0,27	145,84	7,52
9	118,33	2,26	117,18	2,56	120,47	1,67	114,10	1,32	145,26	7,71
10	119,25	2,91	119,10	3,77	119,41	1,23	114,72	1,69	147,46	8,47
11	119,44	2,77	119,44	3,58	119,31	1,21	115,08	1,85	147,53	8,64
12	118,84	2,10	118,62	2,78	119,15	0,78	114,43	1,36	148,27	6,85
2012/1	118,49	2,25	117,63	2,52	120,03	1,71	112,78	1,60	151,83	6,83
/2	119,18	2,81	118,55	2,86	120,28	2,70	113,23	1,88	155,32	8,54
/3	120,38	2,44	120,45	3,10	120,12	1,18	114,44	1,31	157,80	9,52
/4	121,82	2,91	122,44	3,70	120,48	1,40	115,59	1,79	160,26	10,07
/5	122,16	2,35	122,91	3,05	120,57	1,00	116,06	1,66	157,26	7,82
/6	121,40	2,38	121,56	3,06	120,97	1,04	115,81	1,45	154,78	8,21
/7	120,38	2,61	119,56	3,60	121,84	0,73	114,72	1,52	154,89	7,80
/8	121,38	3,14	120,59	4,25	122,58	1,00	114,97	1,60	161,34	10,63
/9	122,71	3,70	122,78	4,78	122,44	1,63	115,96	1,63	165,64	14,03
/10	123,04	3,18	123,76	3,91	121,51	1,75	116,70	1,73	162,75	10,36
/11	122,81	2,82	123,25	3,19	121,83	2,11	117,05	1,71	158,42	7,09
/12	122,51	3,10	122,80	3,52	121,84	2,25	116,59	1,89	158,04	6,59

Harmonizirani indeksi cen v euro območju									
	Skupni indeks			Blago		Storitev			Energija
Leto	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks	letna rast	indeks
2005	100,0	2,2	100,0	2,1	100,0	2,3	100,0	1,5	100,0
2006	102,2	2,2	102,3	2,3	102,0	2,0	101,6	1,5	107,8
2007	104,4	2,1	104,2	1,9	104,5	2,5	103,6	2,0	110,5
2008	107,8	3,4	108,2	4,0	107,2	2,5	106,1	2,5	122,9
2009	108,1	1,0	107,3	-0,9	109,4	2,0	107,6	1,4	112,2
2010	109,8	1,5	109,1	1,6	110,8	1,3	108,6	0,9	120,3
2011	112,8	2,7	112,8	3,4	112,8	1,8	110,5	1,7	134,4
2011/1	110,50	2,32	109,94	2,93	111,34	1,50	108,36	1,19	129,24
2	110,96	2,43	110,31	3,02	111,91	1,63	108,71	1,14	130,34
3	112,47	2,68	112,72	3,42	112,14	1,64	110,07	1,48	133,62
4	113,10	2,84	113,51	3,40	112,54	2,04	110,60	1,79	135,56
5	113,11	2,73	113,60	3,38	112,44	1,82	110,68	1,76	134,69
6	113,10	2,72	113,30	3,23	112,84	1,99	110,80	1,81	133,98
7	112,41	2,54	111,45	2,94	113,81	1,99	110,00	1,55	135,11
8	112,62	2,52	111,62	2,96	114,08	1,95	110,37	1,57	134,86
9	113,48	2,99	113,68	3,73	113,22	1,94	111,22	1,97	136,04
10	113,87	3,03	114,41	3,89	113,13	1,83	111,55	2,00	136,86
11	113,98	3,03	114,79	3,87	112,87	1,86	111,53	1,99	137,75
12	114,35	2,75	114,73	3,33	113,84	1,93	111,94	1,99	137,64
2012/1	113,42	2,64	113,44	3,18	113,42	1,89	110,25	1,89	141,17
2	113,99	2,73	114,03	3,37	113,95	1,82	110,85	1,97	142,78
3	115,47	2,66	116,47	3,33	114,09	1,74	112,27	2,00	145,03
4	116,01	2,57	117,11	3,17	114,48	1,72	112,74	1,93	146,60
5	115,85	2,43	116,89	2,89	114,42	1,78	112,77	1,90	144,55
6	115,76	2,36	116,47	2,79	114,78	1,74	112,84	1,85	142,15
7	115,14	2,42	114,61	2,83	115,91	1,84	112,12	1,92	143,73
8	115,59	2,64	115,16	3,17	116,91	2,48	112,31	1,76	146,82
9	116,44	2,62	117,43	3,24	115,14	2,01	113,10	1,69	148,70
10	116,71	2,49	117,94	3,03	115,14	1,73	113,45	1,68	148,00
11	116,48	2,19	117,77	2,59	114,70	1,64	113,35	1,64	145,63
12	116,98	2,22	117,62	2,52	115,80	1,72	113,85	1,71	144,84

		Skupaj			Oprema			Repromaterial			Živiljenjske potrebuščine		
	Leto	indeks	letni porast	meseca rast	indeks	letni porast	meseca rast	indeks	letni porast	meseca rast	indeks	letni porast	meseca rast
	2007	108,00	5,5	0,53	101,09	0,9	0,01	111,55	7,6	0,65	104,78	3,2	0,39
	2008	114,03	5,6	0,38	104,72	3,6	0,50	117,98	5,8	0,32	110,67	5,6	0,39
	2009	113,58	-0,4	-0,16	102,96	-1,6	-0,43	116,68	-1,1	-0,17	110,25	-0,4	-0,15
	2010	115,90	2,0	0,17	102,58	-0,4	-0,03	120,07	2,9	0,25	111,36	1,0	0,08
	2011	120,28	3,78	0,24	103,19	0,59	0,05	126,30	5,20	0,29	114,12	2,5	0,19
2011/12	120,58	3,7	0,27	103,23	0,5	-0,11	126,77	4,9	0,24	114,26	2,7	0,17	
	8	120,82	3,8	0,21	103,39	0,5	-0,12	127,13	5,3	0,18	114,27	2,3	0,11
	9	120,80	3,6	0,14	103,28	0,4	-0,08	126,91	4,9	-0,03	114,66	2,6	0,25
	III	120,73	3,7	-	103,30	0,5	-	126,94	5,0	-	114,40	2,5	-
	10	120,68	3,1	-0,02	103,65	0,9	0,17	126,80	4,2	-0,05	114,30	2,0	-0,02
	11	120,47	2,9	-0,13	103,31	0,6	-0,03	126,41	3,7	-0,18	114,47	2,3	-0,07
	12	120,50	2,6	-0,08	103,58	1,3	0,31	126,09	3,0	-0,02	114,97	2,5	0,08
	IV	120,55	2,9	-	103,51	0,9	-	126,43	3,6	-	114,58	2,3	-
	2012/13	120,49	1,9	-0,15	103,38	0,7	0,08	126,03	2,0	-0,10	115,20	2,3	0,09
	2	120,39	0,7	-0,18	103,64	0,6	0,30	125,95	0,2	-0,12	114,80	1,6	0,07
	3	120,81	0,6	-0,07	104,64	1,7	0,42	126,60	0,3	-0,01	114,55	0,8	0,04
	I	120,56	1,1	-	103,89	1,0	-	126,19	0,8	-	114,85	1,6	-
	4	121,35	0,7	-0,04	104,46	1,2	0,23	127,42	0,5	-0,12	114,91	0,6	0,05
	5	121,85	1,3	0,17	104,67	1,6	0,15	127,88	1,2	0,05	115,52	1,1	0,23
	6	121,85	0,8	0,11	104,27	1,3	-0,02	127,83	0,7	0,10	115,85	0,9	0,06
	II	121,68	0,9	-	104,47	1,4	-	127,71	0,8	-	115,43	0,9	-
	7	121,66	0,9	0,25	104,27	1,0	-0,10	127,62	0,7	0,17	115,62	1,2	0,24
	8	121,79	0,8	0,29	104,06	0,6	-0,16	127,83	0,6	0,23	115,78	1,3	0,15
	9	121,84	0,9	0,21	104,38	1,1	-0,13	127,64	0,6	0,22	116,07	1,2	0,13
	III	121,76	0,9	-	104,24	0,9	-	127,70	0,6	-	115,82	1,2	-
	10	122,10	1,2	0,16	104,03	0,4	-0,16	127,83	0,8	0,17	116,71	2,1	0,32
	11	122,08	1,3	0,24	104,05	0,7	-0,12	127,67	1,0	0,23	116,92	2,1	0,31
	12	121,76	1,0	0,26	103,87	0,3	0,02	127,28	0,9	0,16	116,63	1,4	0,27
	IV	121,98	1,2	-	103,98	0,5	-	127,59	0,9	-	116,75	1,9	-

	Povprečne plače						Število plačanih ur			BTO plača za plačano uro		
	Skupaj bruto			Skupaj neto			število	letni rast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast
Leto	€	letni porast	mesečna rast	€	letni porast	mesečna rast	letni porast	letni porast	letni porast	€	letni porast	mesečna rast
2007	1284,20	5,9	0,53	834,17	79	0,64	170	0	-0,02	7,55	5,7	0,54
2008	1391,14	8,3	0,67	899,65	78	0,63	170	0,0	0,0	8,19	8,5	0,56
2009	1439,26	3,5	0,11	930,16	3,4	0,12	168	-1,2	-0,02	8,58	4,9	0,59
2010	1494,89	3,9	0,31	966,69	3,9	0,33	168	0,3	0,0	8,87	3,5	0,16
2011	1524,56	2,0	0,09	987,34	2,2	0,10	167	-0,7	-0,02	9,08	2,3	0,02
2011/7	1500,16	1,3	0,04	974,91	1,5	0,03	164	-3,5	-0,02	9,12	4,9	1,11
8	1524,15	2,5	0,28	988,45	2,5	0,20	176	3,5	-0,02	8,66	-0,8	-0,13
9	1506,87	1,4	-0,03	978,20	1,5	-0,10	170	0,0	-0,02	8,86	1,5	1,08
III	1510,39	1,7	-	980,52	1,8	-	170	0,0	-0,02	8,88	1,9	-
10	1510,44	1,5	-0,20	979,53	1,6	-0,18	164	0,0	-0,02	9,19	1,55	-0,19
11	1651,88	1,1	-0,13	1053,96	1,2	-0,10	170	0,0	-0,02	9,73	1,14	-1,06
12	1546,09	0,8	-0,22	999,33	1,0	-0,20	161	-8,0	-0,02	9,12	4,11	-0,35
IV	1569,47	1,1	-	1010,94	1,3	-	165	-2,7	-0,02	9,35	2,3	-
2012/1	1529,04	2,2	0,23	993,53	2,2	0,25	169	3,0	-0,02	9,03	-1,2	-0,07
2	1523,11	2,0	0,47	988,47	1,9	0,37	163	3,2	-0,02	9,32	-1,6	-0,69
3	1535,11	0,7	-0,06	995,20	0,8	-0,06	169	-4,0	-0,02	9,06	4,4	0,17
I	1529,09	1,6	-	992,40	1,7	-	167	0,7	-0,02	9,14	0,5	-
4	1519,12	1,0	-0,08	987,67	1,2	-0,05	164	0,0	-0,02	9,29	1,5	0,37
5	1535,93	1,3	0,26	996,62	1,4	0,29	176	3,5	-0,02	8,74	-1,9	-0,27
6	1501,40	-1,3	-0,39	978,99	-0,7	-0,25	164	-3,5	-0,02	9,14	2,4	0,52
II	1518,82	0,3	-	987,76	0,6	-	168	0,0	-0,02	9,06	0,7	-
7	1498,05	-0,1	-0,29	976,81	0,2	-0,18	170	3,7	-0,02	8,83	-3,2	0,63
8	1512,95	-0,7	-0,10	985,55	-0,3	-0,03	176	0,0	-0,02	8,61	-0,6	-0,10
9	1498,00	-0,6	-0,27	972,73	-0,6	-0,29	158	-7,1	-0,02	9,41	6,2	0,61
III	1503,00	-0,5	-	978,36	-0,2	-	168	-1,1	-0,02	8,95	0,8	-
10	1515,95	0,4	-0,05	986,81	0,7	-0,01	175	6,7	-0,02	8,65	-5,9	-0,09
11	1611,93	-2,4	-0,57	1035,01	-1,8	-0,49	169	-0,6	-0,02	9,52	-2,2	-0,31

	Leto	Skupaj			Neposredni davki in ostali prihodki			DDV in trošarine			Carine		
		mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2007	13421,12	8,3	0,99	8992,07	6,3	0,88	4312,16	11,1	1,09	116,89	128,9	7,95	-
2008	14682,00	9,4	0,54	9958,52	10,7	0,73	4604,16	6,8	-1,39	120,09	2,77	-0,91	-
2009	13734,30	-6,1	-0,45	9194,90	-6,9	-0,64	4448,90	-2,8	0,01	90,50	-24,0	-4,44	-
2010	13652,60	-0,4	0,2	8986,77	-2,2	0,0	4575,15	4,3	0,5	90,68	5,5	2,5	-
2011	14318,09	4,8	-0,85	9490,15	5,3	-0,1	4721,80	5,2	-0,3	10614	17,9	0,0	-
2011/7	1043,53	-6,3	-4,28	654,07	-0,8	-4,42	380,21	-14,6	-4,36	9,25	9,8	-0,66	-
8	1186,77	2,6	-0,53	775,32	1,6	-0,89	405,04	4,7	0,14	6,41	-5,5	-5,71	-
9	1111,51	-1,5	-1,23	788,18	4,2	-0,15	315,14	-13,5	-3,80	8,19	12,0	-0,23	-
III	3341,81	-1,7	-	2217,58	1,6	-	1100,39	-7,8	-	23,85	5,4	-	-
10	785,54	-31,0	-9,07	350,40	-53,5	-13,33	427,85	13,8	-2,43	7,30	-20,6	-6,46	-
11	1242,83	-1,2	-0,24	758,73	-2,3	-1,73	475,50	0,1	2,32	8,60	21,8	-2,74	-
12	1630,66	26,6	5,96	1252,70	44,0	9,78	368,75	-9,9	-1,46	9,21	8,2	0,69	-
IV	3659,04	-1,9	-	2361,83	-3,9	-	1272,10	1,3	-	25,11	3,1	-	-
2012/1	1186,10	0,3	1,59	753,75	1,4	1,23	425,63	-1,4	2,80	6,72	-13,7	-0,16	-
2	1023,10	1,9	-0,48	751,40	3,8	1,71	264,37	-2,8	-4,69	7,34	-4,6	-2,91	-
3	1181,22	1,2	2,76	755,11	0,8	1,58	417,85	2,0	6,25	8,26	0,3	1,20	-
I	3390,42	1,2	-	2260,25	2,0	-	1107,85	-0,7	-	22,32	-6,0	-	-
4	1237,56	3,4	1,84	785,79	4,9	2,58	443,02	22,4	1,38	8,75	4,0	-2,60	-
5	1117,75	-26,2	-1,27	758,66	-25,1	-1,01	352,53	-27,5	-0,87	6,56	-57,1	-4,64	-
6	1161,09	-7,3	-1,07	837,95	-2,1	0,57	316,60	-18,3	-3,85	6,54	-27,7	-5,21	-
II	3516,41	-10,0	-	2382,40	-10,7	-	1112,15	-7,8	-	21,86	-29,6	-	-
7	1121,01	7,4	-1,66	636,08	-2,8	-3,03	479,02	26,0	1,22	5,91	-36,1	-6,03	-
8	1170,12	-1,4	-0,63	770,63	-0,6	-0,57	393,89	-2,8	-0,18	5,60	-12,7	-1,62	-
9	1042,21	-6,2	-1,67	723,99	-8,1	-0,98	311,88	-1,0	-2,69	6,34	-22,5	-0,43	-
III	3333,34	-0,1	-	2130,70	-3,8	-	1184,79	7,4	-	17,85	-23,8	-	-
10	1285,11	63,6	2,93	787,49	124,7	2,80	490,06	14,5	3,72	7,57	3,6	1,80	-

	Prispevki za socialno varnost						Zaposlovanje					
	Skupno			Zdravstveno zavarovanje			Pokojninsko zavarovanje					
	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast	mio. €	letni porast	mesečna rast
2007	4972,19	8,4	0,79	1968,62	8,0	0,76	2979,11	8,6	0,81	24,45	9,0	0,95
2008	5496,23	10,5	0,78	2169,86	10,2	0,82	3300,93	10,8	0,77	2711	10,9	1,18
2009	5597,70	2,01	-0,26	2221,80	2,58	-0,24	3347,60	1,58	-0,27	28,30	4,78	1,42
2010	5690,63	1,7	0,3	2263,68	1,9	0,3	3399,24	1,5	0,3	27,70	-2,0	-1,6
2011	5781,44	1,1	-0,1	2302,45	1,3	0,0	3451,02	0,9	-0,2	27,97	1,8	0,6
2011/II	1472,30	3,9	-	584,90	3,8	-	880,09	3,9	-	7,31	16,2	-
7	475,88	1,1	0,03	189,15	1,2	0,05	284,32	0,9	-0,06	2,40	3,7	-0,49
8	471,30	1,0	0,08	187,87	1,1	0,10	281,10	1,0	0,07	2,33	1,3	-1,39
9	476,10	1,1	-0,09	189,78	0,9	0,03	284,00	1,2	-0,14	2,31	0,6	6,12
III	1423,27	1,0	-	566,80	1,1	-	849,42	1,0	-	7,04	1,9	-
10	199,89	-57,7	-13,51	95,80	-49,0	-11,27	103,10	-63,5	-15,06	0,99	56,9	-16,23
11	442,41	-6,9	-1,66	171,44	-9,5	-2,51	267,89	-5,5	-1,19	3,08	33,7	6,93
12	822,70	55,5	13,81	317,16	52,4	12,80	502,92	57,9	14,60	2,62	1,3	-0,71
IV	1465,01	-3,1	-	584,39	-2,0	-	873,91	-3,7	-	6,70	-7,3	-
2012/1	495,59	3,8	2,35	193,45	1,6	1,53	305,49	7,4	3,22	-3,35	-244,2	-
2	480,15	3,2	2,07	193,10	3,9	1,86	285,84	3,2	2,32	1,20	-47,8	-
3	500,17	4,5	2,09	197,73	4,0	1,79	299,88	4,8	2,35	2,56	12,0	-
I	1475,91	3,9	-	584,28	3,2	-	891,21	5,1	-	0,41	-93,3	-
4	479,08	0,1	0,64	190,33	-0,1	0,41	286,55	0,3	0,79	2,20	-1,6	-
5	487,99	-5,2	0,42	195,30	4,2	0,51	290,58	-5,8	0,38	2,12	-16,6	-
6	486,01	1,5	0,16	192,27	1,0	-0,01	292,16	2,2	0,26	1,58	-37,7	-
II	1453,08	-1,2	-	577,90	-1,1	-	869,29	-1,1	-	5,89	-18,6	-
7	471,93	-0,8	-0,61	184,49	-2,5	-0,98	286,97	0,9	-0,35	0,47	-80,4	-
8	483,95	2,7	0,09	198,09	5,4	0,65	293,57	4,4	0,43	-7,71	-430,6	-
9	438,91	-7,8	-1,77	156,25	-17,7	-3,91	281,69	-0,8	-0,35	0,97	-58,1	-
III	1394,79	-2,0	-	538,83	-4,9	-	862,22	1,5	-	6,27	-189,7	-
10	500,73	150,5	3,12	217,76	127,3	5,10	280,74	172,3	1,72	2,23	124,5	-

Leto	Krediti podjetjem			Krediti prebivalstvu			Depoziti podjetij			Depoziti prebivalstva		
	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast	mio. €	letni porast
2006	11784	22,8	4871	25,8	3299	6,9	10940	6,0				
2007	15292	29,8	6117	25,6	3647	10,5	12003	9,7				
2008	19438	28,0	7443	22,4	3735	2,4	13237	10,3				
2009	20790	0,93	8413	7,49	3868	1,79	14362	4,55				
2010	20827	0,07	9282	10,33	4038	4,40	14897	3,73				
2011	20091	-3,53	9454	1,85	4016	-0,54	15151	1,71				
2011/1 2	20995	0,57	9226	9,16	3904	3,23	14998	3,30				
20979	-0,09	9233	8,88	3909	5,59	15034	3,04					
3	20929	-0,60	9276	7,85	3922	0,80	14940	2,74				
4	20964	-0,92	9304	7,60	3910	-0,66	14923	2,65				
5	20906	-1,49	9383	7,84	3820	-3,07	15120	2,71				
6	20916	-1,53	9425	5,93	3848	-0,34	15145	2,40				
7	20843	-2,16	9507	6,65	3948	2,33	15203	2,92				
8	20742	-1,70	9490	4,72	3960	3,34	15168	2,52				
9	20599	-2,55	9468	3,83	4032	5,30	15146	2,49				
10	20638	-2,15	9481	3,63	3935	1,37	15096	2,65				
11	20648	-1,58	9467	2,62	3974	3,07	15072	2,26				
12	20092	-3,53	9454	1,85	4017	0,52	15151	1,71				
2012/1	20191	-3,83	9421	2,11	3945	1,05	15240	1,61				
2	20144	-3,98	9391	1,71	3900	0,23	15331	1,98				
3	20061	-4,15	9412	1,47	3949	0,69	15282	2,29				
4	20040	-4,41	9380	0,82	3932	0,56	15311	2,60				
5	19982	-4,42	9380	-0,03	3951	3,43	15286	1,10				
6	19838	-5,15	9361	-0,68	3941	2,42	15273	0,85				
7	19711	-5,43	9341	-1,75	3954	0,15	15283	0,53				
8	19670	-5,17	9346	-1,52	4022	1,57	15141	-0,18				
9	19551	-5,09	9338	-1,37	3958	-1,84	15041	-0,69				
10	19450	-5,76	9341	-1,48	4026	2,31	14944	-1,01				
11	19190	-7,06	9318	-1,57	4032	1,46	14965	-0,71				

